

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ
ΜΟΝΑΔΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

Ταχ. Δ/νση : Λ. Αθηνών 58, ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Μιχ. Ζήνας
Τηλέφωνο : 210 5275032
FAX : 210 5275030
E-mail : mzinias@mou.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 28/8/2024
Αριθ. πρωτ.: 3650
ΦΕΚ 5026/Β'/4-9-2024

ΘΕΜΑ: Καθορισμός θεσμικού πλαισίου εφαρμογής της δράσης 70-1.3.2 «Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)» της παρέμβασης Π3-70-1.3 «Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Τον ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021–2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (Α' 61), και ιδίως την παρ. 32 του άρθρου 63 αυτού.
3. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και ιδίως το άρθρο 13 αυτού.
4. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) – Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

5. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
6. Το π.δ. 40/2021 «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (Α' 100).
7. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων» (Α' 138).
8. Την υπ' αρ. 3495/17-8-2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Διονύσιο Σταμενίτη» (Β' 5114).
9. Την υπ' αρ. 2618/13-10-2022 κοινή υπουργική απόφαση «Διάρθρωση και αρμοδιότητες των Ειδικών Υπηρεσιών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027» (Β' 5375), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την οποία η Μονάδα Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Ειδικής Υπηρεσίας Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων ορίστηκε ως Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) για την εφαρμογή των παρεμβάσεων του άρθρου 70 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 που αφορούν στην εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων και την καλή μεταχείριση (ευζωία) των παραγωγικών ζώων του Στρατηγικού Σχεδίου (ΣΣ) Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) της Ελλάδας 2023-2027.
10. Την υπ' αρ. 4760/23-6-2021 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάθεση καθηκόντων Γενικού Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 483).
11. Την υπ' αρ. 4941/7-11-2011 κοινή υπουργική απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος 2007-2013» (Β' 2538).
12. Την υπ' αρ. 1313/178948/9-6-2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της Αιρεσιμότητας σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και τους άλλους κανονισμούς» (Β' 3777).
13. Την υπ' αρ. 1606/9-6-2023 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων (ecoschemes) του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΣΣ ΚΑΠ) καθώς και ασυμβατότητες μεταξύ των οικολογικών προγραμμάτων και των δράσεων του Υπομέτρου 10.1 «Ενίσχυση για γεωργοπεριβαλλοντικές και κλιματικές υποχρεώσεις» και Μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022» (Β' 3778).
14. Την υπ' αρ. 1040/28-3-2023 απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) παρεμβάσεων ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 2179), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, και ιδίως του παραρτήματος ΙΙΙ της υπ' αρ. 2250/25-7-2023 (Β' 4717) 2^{ης} τροποποίησης της ως άνω απόφασης, το οποίο αφορά στο ΣΔΕ παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027.
15. Την υπ' αρ. 815/27-3-2024 Επιστολή Ενημέρωσης της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ για την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης πράξης από το Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 (παρεμβάσεις άρθρων 70 και 73 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115), η οποία αφορά στη δράση 70-1.3.2 «Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)».

16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/20131, και ιδίως το άρθρο 31.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.
18. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/126 της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 2021 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με πρόσθετες απαιτήσεις για ορισμένους τύπους παρέμβασης που καθορίζονται από τα κράτη μέλη στα στρατηγικά τους σχέδια για την ΚΓΠ για την περίοδο 2023 έως 2027 δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, καθώς και με κανόνες σχετικά με την αναλογία για το πρότυπο 1 της καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων (ΚΓΠΚ).
19. Τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2022/1172 της Επιτροπής της 4^{ης} Μαΐου 2022 για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου στην κοινή γεωργική πολιτική και την εφαρμογή και τον υπολογισμό των διοικητικών κυρώσεων για την αιρεσιμότητα.
20. Την υπό στοιχεία C(2022) 8270 final/21-11-2022 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής για την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.
21. Το με αρ. 1888/26-7-2024 αίτημα κοινοποίησης τροποποιήσεων του ΣΣ ΚΑΠ, βάσει του άρθρου 119, παρ. 9 του Καν. (ΕΕ) 2021/2115 της χώρας μας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
22. Την υπ' αρ. 1962/1-8-2024 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
23. Την υπ' αρ. 47042/2-8-2024 σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ επί των ζητημάτων αρμοδιότητάς του.
24. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

Άρθρο 1

Ενισχυόμενη δράση – Σκοπός

1. Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η θέσπιση του θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση της δράσης 70-1.3.2 «Εφαρμογή της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)» της παρέμβασης Π3-70-1.3 «Εφαρμογή εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας με στόχο τη μείωση των φυτοφαρμάκων» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023-2027 (εφεξής δράση).
2. Μέσω της ενισχυόμενης μεθόδου ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ της παρ. 1, παρεμποδίζεται η σύζευξη των ενηλίκων ατόμων και ελαχιστοποιείται ο πληθυσμός των επιβλαβών για τις καλλιέργειες προνυμφών, των ακόλουθων εντόμων:
 - καρπόκαψα (*Grapholitha molesta*), ανάρσια (*Anarsia lineatella*) και φυλλοδέτη (*Adoxorhyes orana*), εντομολογικών εχθρών της ροδακινιάς, της νεκταρινιάς και της βερικοκιάς
 - καρπόκαψα της μηλιάς (*Cydia pomonella*), εντομολογικού εχθρού της μηλιάς, της αχλαδιάς, της κυδωνιάς και της καρυδιάς
 - καρπόκαψα της δαμασκηνιάς (*Grapholitha funebrana*), εντομολογικού εχθρού της δαμασκηνιάς
 - ευδεμίδα (*Lobesia botrana*), εντομολογικού εχθρού της αμπέλου
 - ψευδόκοκκος της αμπέλου (*Planococcus ficus*), εντομολογικού εχθρού της αμπέλου
 - ανθοτρήτης (*Prays citri*), εντομολογικού εχθρού των εσπεριδοειδών.
3. Οι παρεμβάσεις του άρθρου 70 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 «Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, συνεισφέρουν στον γενικό στόχο για τη στήριξη και ενίσχυση της προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας και της δράσης για το κλίμα και συμβάλλουν στην επίτευξη των περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των δεσμεύσεων της στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού.
4. Στόχος της δράσης είναι η υιοθέτηση εναλλακτικών μεθόδων φυτοπροστασίας μέσω της μείωσης της χρήσης χημικών σκευασμάτων με την παροχή οικονομικών ενισχύσεων προς τους γεωργούς για την υιοθέτηση τους και συνδέεται με τους κάτωθι ειδικούς στόχους (SO - Special Objectives) της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ):
 - SO5 «Προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της αποτελεσματικής διαχείρισης των φυσικών πόρων, όπως το νερό, το έδαφος και ο αέρας, μεταξύ άλλων με τη μείωση της χημικής εξάρτησης»
 - SO6 «Συμβολή στην ανάσχεση και αντιστροφή της απώλειας βιοποικιλότητας, ενίσχυση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και διατήρηση των οικοτόπων και των τοπίων».

Άρθρο 2

Αρμόδιοι Φορείς

1. Φορέας Διαχείρισης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 (ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ), η οποία έχει και την συνολική αρμοδιότητα της διαχείρισης και υλοποίησης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, όπως προβλέπεται στον ν. 4914/2022.
2. Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) της δράσης έχει οριστεί η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Άμεσων Ενισχύσεων και Τομεακών Παρεμβάσεων (ΕΥΕ ΑΕΤΠ), με τη διοικητική υποστήριξη, σε περιφερειακό επίπεδο, των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας (ΔΑΟ) των αιρετών Περιφερειών/Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των Περιφερειακών Ενότητων της έδρας εκμετάλλευσης του δικαιούχου.
3. Οργανισμός Πληρωμής είναι ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ).

Άρθρο 3

Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

1. Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί των άρθρων 3 και 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, οι οποίοι εξειδικευμένα αναφέρονται στην υπ' αρ. 519/135068/5-5-2023 υπουργική απόφαση «Καθορισμός οριζόντιων θεμάτων για την εφαρμογή των παρεμβάσεων άμεσων ενισχύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 και το Στρατηγικό Σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΑΠ 2023-2027» (Β' 3071), όπως κάθε φορά ισχύει.
2. Ειδικότερα για τις ανάγκες της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι εννοιολογικοί προσδιορισμοί:
 - α) Καλλιεργητική ομάδα
Νοείται η ομάδα επιλέξιμων στο πλαίσιο της δράσης καλλιεργειών με το ίδιο ύψος ενίσχυσης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 11.
 - β) Αγροτεμάχιο
Νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο ομάδα καλλιεργειών. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο.
 - γ) Διατήρηση γεωργικής έκτασης
Για τις μόνιμες καλλιέργειες του άρθρου 4, ως διατήρηση της γεωργικής έκτασης σε κατάσταση η οποία την καθιστά κατάλληλη για καλλιέργεια, χωρίς προπαρασκευαστικές καλλιέργειες πέραν της χρήσης των συνήθων γεωργικών πρακτικών, νοείται η με όποιο τρόπο διαχείριση της αυτοφυούς βλάστησης, συμπεριλαμβανομένης της κοπής/εναπόθεσης στον υποόροφο της μόνιμης καλλιέργειας ανά δύο (2) έτη ή η εφαρμογή κλαδέματος κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο (2) έτη.

δ) Αιτήσεις

αα) Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ): Η μοναδική αίτηση χορήγησης ενίσχυσης που καλείται να υποβάλλει ο γεωργός κατ' έτος, προκειμένου να του καταβληθούν οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027. Ο γεωργός υποβάλλει μία μόνο ενιαία αίτηση κατ' έτος, στην οποία δηλώνεται η συνολική γεωργική εκμετάλλευση και, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την αίτηση πληρωμής των παρεμβάσεων και δράσεων της αγροτικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της δράσης 70-1.3.2.

ββ) Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο υποψήφιος για την ένταξη στην παρούσα δράση σύμφωνα με το άρθρο 13, η οποία και εμπίπτει στο πεδίο ισχύος του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου («Ολοκληρωμένο Σύστημα» - ΟΣ) στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, όπως αυτό ορίζεται στο σημείο θ.

γγ) Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για την καταβολή της ενίσχυσης από τις εθνικές αρχές στο πλαίσιο της δράσης, σύμφωνα με το άρθρο 17 και η οποία αποτελεί τμήμα της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ). Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173, η αίτηση πληρωμής, στο πλαίσιο οποιασδήποτε από τις παρεμβάσεις που διέπονται από το Ολοκληρωμένο Σύστημα, περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής:

- i. τα στοιχεία ταυτότητας του δικαιούχου
- ii. λεπτομέρειες της/των παρέμβασης/-ων για την/τις οποία/-ες υποβλήθηκε αίτηση
- iii. κατά περίπτωση, τα δικαιολογητικά που είναι απαραίτητα για τον καθορισμό των όρων επιλεξιμότητας και άλλων σχετικών απαιτήσεων για την εν λόγω παρέμβαση
- iv. πληροφορίες σχετικές με την αιρεσιμότητα.

ε) Σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων (AMS)

Νοείται η διαδικασία τακτικής και συστηματικής παρατήρησης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών στις γεωργικές εκτάσεις με δεδομένα των δορυφόρων Sentinels του προγράμματος Copernicus ή άλλα δεδομένα με τουλάχιστον ισοδύναμη αξία και συμπληρωματικά, όπου απαιτείται, με τη χρήση φωτογραφιών με γεωσήμανση ή άλλα αποδεικτικά κατά περίπτωση στοιχεία.

Το σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων εφαρμόζεται σε όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης για παρεμβάσεις με βάση την έκταση στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου συστήματος και χρησιμοποιείται για την παρατήρηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των γεωργικών δραστηριοτήτων και πρακτικών σε εκτάρια στο πλαίσιο των εν λόγω παρεμβάσεων με βάση την έκταση.

στ) Παραστατικά νόμιμης κατοχής ή και χρήσης για τα ιδιόκτητα ή/και τα μισθωμένα - παραχωρημένα αγροτεμάχια.

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής ή/και χρήσης υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική εγκύκλιο υποβολής της ΕΑΕ που εκδίδεται ετησίως από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

ζ) Αιρεσιμότητα

Οι κανόνες αιρεσιμότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, συνίστανται στις Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ) που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την Καλή Γεωργική και Περιβαλλοντική Κατάσταση της γης

(ΚΓΠΚ), όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, εξειδικεύονται σε εθνικό επίπεδο και αφορούν τους ακόλουθους τομείς:

- i. κλίμα και περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των υδάτων, του εδάφους και της βιοποικιλότητας των οικοσυστημάτων
- ii. δημόσια υγεία και υγεία των φυτών
- iii. καλή διαβίωση των ζώων.

η) Γεωργοπεριβαλλοντικός - κλιματικός φάκελος δικαιούχου

Ο φυσικός φάκελος που υποχρεούται να τηρεί ο δικαιούχος, σύμφωνα με το σημείο θ της παρ. 2 του άρθρου 10 και ο οποίος περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

αα) Μητρώο Εισροών και Εκροών – Ημερολόγιο Εργασιών (ΜΕΕ – ΗΕ) της εκμετάλλευσης, όπως προβλέπεται στο πλαίσιο της αιρεσιμότητας. Στο ΜΕΕ καταχωρίζονται και τηρούνται τα νόμιμα παραστατικά αγοράς εισροών, ιδιαιτέρως για τις ανάγκες της παρούσας δράσης, νόμιμα παραστατικά αγοράς φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και παραστατικά πώλησης προϊόντων της εκμετάλλευσης. Στο Ημερολόγιο Εργασιών καταχωρίζονται αναλυτικά οι γεωργικές εργασίες ανά αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης.

ββ) Ετήσια Σχέδια Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΕΣΠΔ) του σημείου β της παρ. 2 του άρθρου 10, με τυχόν αναθεωρήσεις αυτών, υπογεγραμμένα από τον τεχνικό σύμβουλο της δράσης.

θ) Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Ολοκληρωμένο Σύστημα - ΟΣ)

Το ΟΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- αα) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων
- ββ) σύστημα υποβολής αιτήσεων με βάση γεωχωρικά στοιχεία
- γγ) σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων
- δδ) σύστημα για την ταυτοποίηση των δικαιούχων
- εε) σύστημα ελέγχου και επιβολής κυρώσεων
- στστ) κατά περίπτωση, σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

ι) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣ ΚΑΠ) 2023-2027

Νοείται το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο καταχωρίζονται κυρίως δεδομένα που αφορούν στις διαδικασίες και τα στοιχεία προγραμματισμού, διαχείρισης, ελέγχου και υλοποίησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 58 και 59 του ν. 4914/2022.

ια) Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ)

Νοείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί σε άμεση διασύνδεση με το Ολοκληρωμένο Σύστημα και, ενδεχομένως, και με άλλες βάσεις δεδομένων και, μέσω διαλειτουργικότητας (διεπαφής), με το ΟΠΣ ΚΑΠ, για τις ανάγκες εφαρμογής της δράσης.

ιβ) Πράξη

Νοείται η αίτηση εκ μέρους υποψηφίου που επιλέχθηκε προς στήριξη στο πλαίσιο της δράσης και η οποία, μετά την έγκρισή της, συμπεριλαμβάνεται σε Απόφαση Ένταξης Πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 27 του ν. 4914/2022.

ιγ) Δικαιούχος

Ως δικαιούχος στο πλαίσιο της παρούσας νοείται ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή ομάδες αυτών, που ευθύνονται για την έναρξη μόνο ή για την έναρξη και για την υλοποίηση πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού 2021/2115.

ιδ) Παρέμβαση/δράση

Μέσο στήριξης με μια σειρά από όρους επιλεξιμότητας που ορίζονται στην παρούσα.

Άρθρο 4

Πεδίο εφαρμογής

Η δράση αφορά μόνιμες καλλιέργειες και συγκεκριμένα τις καλλιέργειες της ροδακινιάς, της νεκταρινιάς, της βερικοκιάς, της δαμασκηλιάς, της μηλιάς, της αχλαδιάς, της κυδωνιάς, της καρυδιάς, των εσπεριδοειδών (πορτοκαλιά, λεμονιά, μανταρινιά, νεραντζιά, κιτριά, περγαμόντο, γκρέιπφρουτ, κουμ-κουάτ, φράπα, μοσχολέμονο) και της αμπέλου (οινοποιήσιμο, επιτραπέζιο, σταφίδα) και εφαρμόζεται στις περιοχές καλλιέργειάς τους σε ολόκληρη την επικράτεια.

Άρθρο 5

Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων

1. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης.
2. Δικαιούχοι της δράσης μπορούν να κριθούν γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες αυτών, οι οποίοι είναι κάτοχοι γεωργικής έκτασης.
3. Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, ακόμη κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 2, οι διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα για δέκα (10) έτη.
4. Τα κριτήρια του παρόντος άρθρου ελέγχονται κατά την ένταξη στη δράση και δεν συντρέχει λόγος ελέγχου τους κατά τη διάρκεια υλοποίησης των δεσμεύσεων, πλην των περιπτώσεων μεταβίβασης της παρ. 2 του άρθρου 16.

Άρθρο 6

Κριτήρια ένταξης εκμετάλλευσης

1. Τα κριτήρια για την ένταξη μιας εκμετάλλευσης στη δράση, διακρίνονται σε:
 - α) κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης και
 - β) κριτήρια επιλογής, σύμφωνα με το άρθρο 7.
2. Κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

Τα αιτούμενα προς ένταξη αγροτεμάχια πρέπει να είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) του υποψηφίου, του σημείο δ, παρ. 2 του άρθρου 3, η οποία καθορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, με επιλέξιμη για τη δράση καλλιέργεια του άρθρου 4 ή με συγκαλλιέργεια των επιλέξιμων καλλιεργειών.

Αμπελώνες υπό αναδιάρθρωση στους οποίους έχει ήδη υλοποιηθεί αναφύτευση και οι οποίοι είναι δηλωμένοι ως αμπελώνες για παραγωγή οίνου στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου, είναι επιλέξιμοι για ένταξη στη δράση.

Αγροτεμάχια τα οποία είναι ενταγμένα στο πλαίσιο του Υπομέτρου 8.1 «Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων» του ΠΑΑ 2014-2022 (ανειλημμένες υποχρεώσεις του Μέτρου 221 «Δάσωση γεωργικών γαιών» του ΠΑΑ 2007-2013), είναι επιλέξιμα για ένταξη στη δράση.

3. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια:

α) για τα οποία κατά το πρώτο έτος εφαρμογής των δεσμεύσεων της δράσης 70-1.3.2, υφίσταται ασυμβατότητα σε επίπεδο αγροτεμαχίου μεταξύ της δράσης και άλλης παρέμβασης που εφαρμόζεται στο αγροτεμάχιο, σύμφωνα με τους Πίνακες 4 (ασυμβατότητες μεταξύ των παρεμβάσεων του άρθρου 70 του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027) και 5 (ασυμβατότητες μεταξύ παρεμβάσεων του άρθρου 70 του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και των δράσεων του Υπομέτρου 10.1 και του Μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2022) του Παραρτήματος της υπ' αρ. 1606/9-6-2023 (Β' 3778) υπουργικής απόφασης, όπως ισχύει. Κατά τη διάρκεια των δεσμεύσεων, το παρόν κριτήριο οφείλει να πληρείται για το εκάστοτε έτος εφαρμογής,

β) τα οποία περιλαμβάνονταν σε ενεργά Τεχνικά Δελτία (ΤΔ) του έτους 2022, της υπ' αρ. 474/16-2-2023 πρόσκλησης για ετήσια παράταση της 1^{ης} πρόσκλησης ή της υπ' αρ. 5218/20-6-2018, 2^{ης} πρόσκλησης της δράσης 10.1.08 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014-2022,

γ) τα οποία περιλαμβάνονται σε ενεργά Τεχνικά Δελτία (ΤΔ) του έτους 2024, της υπ' αρ. 3645/13-7-2020 3^{ης} πρόσκλησης της δράσης 10.1.08 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) του Μέτρου 10 του ΠΑΑ 2014-2022, με εξαίρεση τους αμπελώνες (οινοποιήσιμο, επιτραπέζιο, σταφίδα) για τους οποίους η αίτηση στήριξης που υποβάλλεται στο πλαίσιο της παρούσας αφορά την καταπολέμηση του ψευδόκοκκου και για τους οποίους δεν υφίσταται ασυμβατότητα,

δ) είναι ενταγμένα στο πλαίσιο προηγούμενης πρόσκλησης της δράσης 70-1.3.2,

ε) είναι συνιδιόκτητα, με την έννοια της δήλωσης του αγροτεμαχίου με ποσοστό συνιδιοκτησίας μικρότερο του 100% στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου, η οποία καθορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος,

στ) είναι δηλωμένα στην ΕΑΕ του υποψηφίου ως αμπελώνες υπό αναδιάρθρωση στους οποίους δεν έχει υλοποιηθεί αναφύτευση αλλά βρίσκονται σε αγρανάπαιυση/καλή γεωργική κατάσταση.

Άρθρο 7

Κριτήρια επιλογής

1. Για τους υποψηφίους που πληρούν καταρχάς τα κριτήρια επιλεξιμότητας των άρθρων 5 και 6 και σε περίπτωση που ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της πρόσκλησης, ισχύουν οι κάτωθι αρχές κριτηρίων επιλογής:

- Η ενισχυόμενη έκταση βρίσκεται σε υδατικό σύστημα με κακή ποιοτική (χημική) κατάσταση, όσον αφορά στα υπόγεια ύδατα.
 - Η ενισχυόμενη έκταση βρίσκεται εντός προστατευόμενης περιοχής (περιοχές Natura 2000, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων).
 - Μέλη αναγνωρισμένης Ομάδας ή/και Οργάνωσης Παραγωγών.
2. Τα κριτήρια επιλογής και η αντίστοιχη μοριοδότηση προσδιορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του άρθρου 12, κατόπιν έγκρισης από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΣΣ ΚΑΠ του άρθρου 31 του ν. 4914/2022, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 124 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115.

Άρθρο 8

Βασικές υποχρεωτικές απαιτήσεις

1. Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν, κατ' έτος και καθ' όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεών τους, τις βασικές υποχρεωτικές απαιτήσεις, όπως καθορίζονται στο ΣΣ ΚΑΠ, οι οποίες περιλαμβάνουν συγκεκριμένες Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ) της αιρεσιμότητας του σημείου ζ της παρ. 2 του άρθρου 3, τις σχετικές ελάχιστες απαιτήσεις για τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων και τη διατήρηση της γεωργικής έκτασης.
2. Ειδικότερα, οι δικαιούχοι της δράσης οφείλουν:
 - α) Να τηρούν τις ακόλουθες Κανονιστικές Απαιτήσεις Διαχείρισης (ΚΑΔ) του ενωσιακού δικαίου:

Τομέας	Κύριο θέμα	Κανονιστική Απαίτηση Διαχείριση (ΚΑΔ)	Περιγραφή ΚΑΔ
Δημόσια υγεία και υγεία των φυτών	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	ΚΑΔ 7	Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1): Άρθρο 55 πρώτη και δεύτερη περίοδος
Δημόσια υγεία και υγεία των φυτών	Φυτοπροστατευτικά προϊόντα	ΚΑΔ 8	Οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 71): Άρθρο 5 παρ. 2 και άρθρο 8 παρ. 1 έως 5. Άρθρο 12 όσον αφορά τους περιορισμούς της χρήσης γεωργικών φυτοφαρμάκων σε προστατευόμενες περιοχές που προσδιορίζονται βάσει της

Τομέας	Κύριο θέμα	Κανονιστική Απαίτηση Διαχείριση (ΚΑΔ)	Περιγραφή ΚΑΔ
			οδηγίας 2000/60/ΕΚ και της νομοθεσίας «Natura 2000». Άρθρο 13 παρ. 1 και 3 σχετικά με τον χειρισμό και την αποθήκευση των γεωργικών φαρμάκων και τη διάθεση των καταλοίπων.

αα) Σε ότι αφορά το ΚΑΔ 7 του σημείου α, οι δικαιούχοι οφείλουν, μεταξύ άλλων, να χρησιμοποιούν φυτοπροστατευτικά προϊόντα τα οποία διαθέτουν άδεια για διάθεση στην αγορά.

ββ) Σε ότι αφορά το ΚΑΔ 8 του σημείου α, οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων, υποχρεούνται να κατέχουν πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων στα θέματα του Παραρτήματος Β του ν. 4036/2012 (Α' 8), όπως κάθε φορά ισχύει, για να μπορούν να προμηθεύονται μετά τις 26 Νοεμβρίου 2015 φυτοπροστατευτικά προϊόντα εγκεκριμένα για επαγγελματική χρήση, να επιθεωρούν τον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων για επαγγελματική χρήση, κατόπιν των οδηγιών των αρμοδίων αρχών.

β) Να τηρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις για τη χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο αυτό, και σε εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, από 1/1/2014 όλοι οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις υποχρεωτικές «Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας», όπως καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 128/2009/ΕΚ και εναρμονίστηκαν στην εθνική νομοθεσία με τον ν. 4036/2012 (Α' 8) και το Παράρτημα Δ αυτού. Οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις υποχρεωτικές «Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» των «Οδηγιών Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» για τις καλλιέργειες αμπέλου, μηλιάς, αχλαδιάς, πορτοκαλιάς, μανταρινιάς, λεμονιάς και Οδηγιών που τυχόν εκδοθούν για άλλες επιλέξιμες καλλιέργειες, οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ) <https://www.minagric.gr/for-farmer-2/crop-production/fytoprostatiamenu/olokfytoprostatia-menu/2972-odhgies-fyto>.

γ) Να πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται για τη διατήρηση της γεωργικής έκτασης σε κατάσταση η οποία την καθιστά κατάλληλη για καλλιέργεια, σύμφωνα με το σημείο γ της παρ. 2 του άρθρου 3.

Άρθρο 9 Ρήτρες αναθεώρησης

1. Για τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της παρούσας, προβλέπονται ρήτρες αναθεώρησης σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 70 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 προκειμένου:

α) να διασφαλίζεται η προσαρμογή τους ως συνέπεια τροποποιήσεων των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων ή υποχρεώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8, όταν οι δεσμεύσεις πρέπει να επεκταθούν πέραν αυτών ή για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το κριτήριο περί χορήγησης των ενισχύσεων της παρούσας για δεσμεύσεις διαφορετικές από τις δεσμεύσεις για τις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115. Εάν η προσαρμογή αυτή δεν γίνει αποδεκτή από τον δικαιούχο, η δέσμευση παύει να ισχύει χωρίς να απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων για την περίοδο κατά την οποία η δέσμευση ήταν σε ισχύ, β) για δεσμεύσεις οι οποίες εκτείνονται πέραν της τρέχουσας περιόδου που καλύπτεται από το Στρατηγικό Σχέδιο για την ΚΑΠ 2023-2027, να καθίσταται δυνατή η προσαρμογή τους στο νομικό πλαίσιο που ισχύει την επόμενη περίοδο.

Άρθρο 10

Δεσμεύσεις

1. Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων είναι πενταετούς διάρκειας, με δυνατότητα ετήσιας παράτασης κατόπιν έκδοσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του άρθρου 12 και εκκινούν από την ημερομηνία που ορίζεται στην πρόσκληση.
2. Οι δικαιούχοι της δράσης, πέραν των υποχρεώσεων του άρθρου 8, δεσμεύονται:

α) Να εφαρμόζουν τη μέθοδο της παρεμπόδισης σύζευξης (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) για την καταπολέμηση των εντομολογικών εχθρών-στόχων της παρ. 2 του άρθρου 1, στα ενταγμένα στη δράση αγροτεμάχια του οπωρώνα ή του αμπελώνα, κατά περίπτωση, με τις επιλέξιμες καλλιέργειες του άρθρου 4. Η μέθοδος της παρεμπόδισης σύζευξης (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) συνίσταται στην εγκατάσταση διαχυτήρων (dispensers) φερομόνης φύλου ή διαχυτήρων φερομόνης δυναμικής έγχυσης (puffers) ή στην εφαρμογή φερομόνης μέσω ψεκασμού φυλλώματος ή στην εφαρμογή φερομόνης μέσω άλλου τρόπου, κατά περίπτωση, (εφεξής φερομονικό σκεύασμα) καθώς και στην εγκατάσταση φερομονικών παγίδων παρακολούθησης.

Στην περίπτωση αγροτεμαχίων με συγκαλλιέργεια επιλέξιμων στη δράση καλλιεργειών, οι δικαιούχοι οφείλουν να εφαρμόζουν τη μέθοδο για το σύνολο των συγκαλλιεργούμενων καλλιεργειών.

Στην περίπτωση των καλλιεργειών ροδακινιάς, νεκταρινιάς και βερικοκιάς οι δικαιούχοι οφείλουν να αντιμετωπίζουν το σύνολο των τριών (3) εντομολογικών εχθρών-στόχων, καρπόκαψα της ροδακινιάς, ανάρσια και φυλλοδέτη, στην περίπτωση της αμπέλου (οινοποιήσιμο, επιτραπέζιο, σταφίδα) να αντιμετωπίζουν έναν εκ των δύο εχθρών-στόχων, ευδεμίδα ή ψευδόκοκκο, για τον οποίον υπέβαλαν την αίτηση στήριξης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 13, και για τις καλλιέργειες δαμασκηλιάς, μηλιάς, αχλαδιάς, κυδωνιάς, καρυδιάς και εσπεριδοειδών, να αντιμετωπίζουν τον κατά περίπτωση εχθρό-στόχο ανά καλλιέργεια, όπως αυτοί περιγράφονται στην παρ. 2 του άρθρου 1.

β) Να διαθέτουν και να εφαρμόζουν ετήσιο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (εΣΠΔ) των ενταγμένων στην δράση αγροτεμαχίων για κάθε έτος εφαρμογής, στο οποίο για κάθε φερομονικό σκεύασμα, καταγράφεται ο αριθμός ή η ποσότητα του φερομονικού σκευάσματος που πρέπει να εφαρμοστεί για την αντιμετώπιση των εντομολογικών εχθρών-στόχων, σύμφωνα με την παρ. α)

και λαμβάνοντας υπόψη τις παρ. 3 έως 7. Το ΕΣΠΔ συμπληρώνεται για κάθε έτος εφαρμογής της δράσης και προκειμένου να θεωρείται έγκυρο, πρέπει να καταρτίζεται, παρακολουθείται και, εφόσον απαιτείται, να αναθεωρείται από τεχνικό σύμβουλο, ο οποίος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων, δύναται να καταρτίζει ο ίδιος το ΕΣΠΔ.

γ) Τα ενταγμένα στη δράση αγροτεμάχια να κατέχονται νόμιμα κατ' έτος και καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης. Για την τεκμηρίωση της νόμιμης κατοχής ισχύουν τα προβλεπόμενα στο σημείο στ) της παρ. 2 του άρθρου 3.

δ) Να διατηρούν σταθερά σε θέση και έκταση τα αγροτεμάχια με τα οποία έχουν ενταχθεί στη δράση, καθώς δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι δεσμεύσεις της παρούσας και η προσθήκη νέων αγροτεμαχίων.

ε) Να διατηρούν τουλάχιστον έως την 31^η Οκτωβρίου εκάστου ημερολογιακού έτους, για λόγους ελέγχου και αποτελεσματικής εφαρμογής της ενισχυόμενης μεθόδου:

αα) ηρτημένους (στα δέντρα ή στα πρέμνα, κατά περίπτωση) τους διαχυτήρες του φερομονικού σκευάσματος και τις παγίδες παρακολούθησης

ββ) τις χρησιμοποιημένες συσκευασίες (δοχεία, φιάλες, σακούλες σφαιριδίων κτλ), στην περίπτωση εφαρμογής φερομονικών σκευασμάτων μέσω ψεκασμού φυλλώματος ή μέσω άλλου τρόπου.

στ) Να υποβάλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17.

ζ) Να υποβάλουν ηλεκτρονικά κατ' έτος μέσω του ΠΣ, τα παραστατικά πληρωμής, εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 17. Τα παραστατικά για την αγορά των φερομονικών σκευασμάτων πρέπει να έχουν εκδοθεί έως 31/7 κάθε έτους, με εξαίρεση το έτος 2024, για το οποίο τα παραστατικά πληρωμής πρέπει να έχουν εκδοθεί έως 15/10/2024.

η) Να δέχονται και να διευκολύνουν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα.

θ) Να τηρούν γεωργοπεριβαλλοντικό – κλιματικό φάκελο του σημείου η) της παρ. 2 του άρθρου 3, καθ' όλη τη διάρκεια τήρησης των δεσμεύσεων και για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ο οποίος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε σχετικό αίτημα.

3. Για την αντιμετώπιση των εντομολογικών εχθρών-στόχων της δράσης της παρ. 2 του άρθρου 1, κατά τα πρώτα έτη εφαρμογής οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κάνουν χρήση φερομονικών σκευασμάτων και εφόσον απαιτείται, συμπληρωματικά της εφαρμογής φερομονικών, να κάνουν χρήση συμβατών με τη βιολογική γεωργία σκευασμάτων φυτοπροστασίας ή χημικών (συνθετικών) εντομοκτόνων (μικτή χρήση). Τα τελευταία έτη, συμπεριλαμβανομένης και της ετήσιας παράτασης, υποχρεούνται να κάνουν χρήση φερομονικών σκευασμάτων και εφόσον απαιτείται, συμπληρωματικά της χρήσης φερομονών, να κάνουν χρήση συμβατών με τη βιολογική γεωργία σκευασμάτων φυτοπροστασίας σύμφωνα με την παρ. 5.

Για τις καλλιέργειες της ροδακινιάς, της νεκταρινιάς, της βερικοκιάς, της δαμασκηνιάς και των εσπεριδοειδών, μικτή χρήση γίνεται τα δύο (2) πρώτα έτη και χρήση φερομονών και, όπου απαιτείται, χρήση συμβατών με τη βιολογική γεωργία φυτοπροστατευτικών τα τρία (3) τελευταία έτη, ενώ για τις καλλιέργειες της μηλιάς, της αχλαδιάς, της κυδωνιάς, της καρυδιάς και της

- αμπέλου, μικτή χρήση γίνεται τα τρία (3) πρώτα έτη και χρήση φερομονών και, όπου απαιτείται, χρήση συμβατών με τη βιολογική γεωργία φυτοπροστατευτικών τα δύο (2) τελευταία έτη.
4. Τα εγκεκριμένα φερομονικά σκευάσματα (εντομοελκυστικές) βρίσκονται αναρτημένα ανά καλλιέργεια και εντομολογικό εχθρό στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul>.
 5. Κατά τα τελευταία έτη υποχρεωτικής χρήσης φερομονών σκευασμάτων, απαγορεύεται η χρήση χημικών (συνθετικών) εντομοκτόνων για την αντιμετώπιση των εντομολογικών εχθρών – στόχων της παρ. 2 του άρθρου 1, στα αγροτεμάχια στα οποία εφαρμόζεται η δράση. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, στις οποίες το επίπεδο του πληθυσμού του εντομολογικού εχθρού – στόχου είναι τέτοιο ώστε η πραγματική ή η προβλεπόμενη ζημιά στην ηρτημένη παραγωγή μετά την εφαρμογή της μεθόδου ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ είναι πάνω από το κατώφλι επέμβασης ή σε άλλες ειδικές περιπτώσεις, σύμφωνα με τεκμηριωμένη έκθεση του τεχνικού συμβούλου στο εΣΠΔ του σημείου β) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, επιτρέπεται η εφαρμογή φυτοπροστατευτικών σκευασμάτων, πέραν των φερομονικών, τα οποία είναι συμβατά με τη βιολογική γεωργία (Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848) για την αντιμετώπιση του εχθρού-στόχου της δράσης.
 6. Για το σύνολο της ενταγμένης έκτασης στην οποία χρησιμοποιείται το ίδιο φερομονικό σκευάσμα, ο αριθμός ή η ποσότητα του εφαρμοζόμενου φερομονικού σκευάσματος ανά μονάδα επιφανείας (εκτάριο ή στρέμμα), δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον ελάχιστη δοσολογία που προβλέπεται στην άδεια διάθεσής του στην αγορά (ΑΑΔΑ).
 7. Σε ότι αφορά το ετήσιο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (εΣΠΔ) του σημείου β) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου:
 - α) Πρέπει να έχει καταρτιστεί και να είναι διαθέσιμο, πριν την έναρξη εφαρμογής της ενισχυόμενης μεθόδου (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) στα ενταγμένα στη δράση αγροτεμάχια.
 - β) Για την δοσολογία κάθε φερομονικού σκευάσματος που προβλέπεται στο εΣΠΔ, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου.
 - γ) Το εΣΠΔ συντάσσεται και αναθεωρείται, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα όπως η καταγραφή των συλλήψεων των εντομολογικών εχθρών-στόχων στις παγίδες παρακολούθησης, οι μετρήσεις του ποσοστού προσβολής σε φύλλα, βλαστούς και καρπούς από τους εντομολογικούς εχθρούς-στόχους, τα Τεχνικά Δελτία της υπηρεσίας Γεωργικών Προειδοποιήσεων των κατά τόπους Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου (ΠΚΠΦ-ΠΕ) του ΥπΑΑΤ για τις επιλέξιμες στη δράση καλλιέργειες, διαθέσιμα στην ιστοσελίδα <https://www.minagric.gr/farmer-2/agricultural-warnings> και περιγράφει μέτρα αντιμετώπισης και, δυνητικά, μέτρα πρόληψης των πληθυσμών των, κατά περίπτωση, εντομολογικών εχθρών-στόχων στα ενταγμένα στη δράση αγροτεμάχια.
 - δ) Λεπτομέρειες σχετικά με το περιεχόμενο και τη μορφή του εΣΠΔ καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ).
 8. Στην περίπτωση που δικαιούχος της δράσης, ενταχθεί και σε επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης με διαφορετικά αγροτεμάχια από εκείνα τα οποία είναι ήδη ενταγμένα στο πλαίσιο προηγούμενης πρόσκλησης, οι εκμεταλλεύσεις δεν ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κάθε τμήμα της εκμετάλλευσης ξεχωριστά. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις αγροτεμαχίων αμπέλου τα οποία είναι ενταγμένα στο πλαίσιο τόσο της

- παρούσας δράσης όσο και της δράσης 10.1.08 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) του ΠΑΑ 2014 -2022, στα οποία μέσω της μεθόδου καταπολεμούνται διαφορετικοί εχθροί – στόχοι (ευδεμίδα, ψευδόκοκκος).
9. Επιτρέπεται η αντικατάσταση ενταγμένης στη δράση καλλιέργειας από καλλιέργεια ή ποικιλία η οποία ανήκει στην ίδια καλλιεργητική ομάδα, όπως η καλλιεργητική ομάδα ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 11. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν απαιτείται η τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου (ΤΔ) της πράξης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16.
 10. Δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση ενταγμένης στη δράση καλλιέργειας από καλλιέργεια η οποία ανήκει σε διαφορετική καλλιεργητική ομάδα, όπως η καλλιεργητική ομάδα ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 11 καθώς και η τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου (ΤΔ) της πράξης στις περιπτώσεις αυτές, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 16. Ομοίως, στην περίπτωση της αμπέλου, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση του προς αντιμετώπιση εχθρού-στόχου (ευδεμίδα από ψευδόκοκκο και αντιστρόφως) καθώς και η τροποποίηση του ΤΔ της πράξης με αυτό το αντικείμενο.
 11. Αγροτεμάχια που είναι ενταγμένα στο πλαίσιο της δράσης, δεν δύνανται να δηλωθούν στην ΕΑΕ με οικολογικό πρόγραμμα (ecoschemes) το οποίο είναι μη συμβατό με την παρούσα δράση, σύμφωνα με τον Πίνακα 3 του Παραρτήματος της υπ' αρ. 1606/9-6-2023 υπουργικής απόφασης (Β' 3778), όπως ισχύει. Στην περίπτωση που δικαιούχος της δράσης εφαρμόζει και τη δράση 31.6-Β «Συνέχιση εφαρμογής της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των λεπιδοπτέρων ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ» σε διαφορετικά αγροτεμάχια από τα ενταγμένα στο πλαίσιο της παρούσας, οι εκμεταλλεύσεις δεν ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε κάθε τμήμα της εκμετάλλευσης ξεχωριστά.

Άρθρο 11 Ύψος ενίσχυσης

1. Το ετήσιο ύψος ενίσχυσης (ενιαία μοναδιαία ποσά) για κάθε επιλέξιμη καλλιεργητική ομάδα, καθορίζεται ως εξής:

Δράση 70-1.3.2 – Ύψος ενίσχυσης (€/Ha/έτος)				
Καλλιεργητική ομάδα	Καλλιέργεια	Κωδικός μοναδιαίου ποσού	Πρώτα δύο (2) έτη	Τελευταία τρία (3) έτη
Πυρηνοκάρπα (πλην δαμασκηνιάς)	Ροδακινιά, νεκταρινιά, βερικοκιά	MK2-70-1.3-3	609	858
Δαμασκηνιά	Δαμασκηνιά	MK2-70-1.3-4	561	739
Εσπεριδοειδή	Πορτοκαλιά, λεμονιά, μανταρινιά, νεραντζιά, κιτριά, περγαμόντο, γκρέιπφρουτ, κουμκουάτ, φράπα, μοσχολέμονο	MK2-70-1.3-2	675	736

Καλλιεργητική ομάδα	Καλλιέργεια	Κωδικός μοναδιαίου ποσού	Πρώτα τρία (3) έτη	Τελευταία δύο (2) έτη
Μηλοειδή και καρυδιά	Μηλιά, αχλαδιά, κυδωνιά, καρυδιά	ΜΚ2-70-1.3-10	993	1.117
Οινοποιήσιμο αμπέλι – ευδεμίδα	Οινοποιήσιμο αμπέλι – ευδεμίδα	ΜΚ2-70-1.3-8	503	638
Οινοποιήσιμο αμπέλι – ψευδόκοκκος	Οινοποιήσιμο αμπέλι – ψευδόκοκκος	ΜΚ2-70-1.3-9	417	496
Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ευδεμίδα	Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ευδεμίδα	ΜΚ2-70-1.3-6	1.092	1.228
Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ψευδόκοκκος	Επιτραπέζιο αμπέλι και σταφίδα – ψευδόκοκκος	ΜΚ2-70-1.3-7	1.034	1.201

2. Στα παραπάνω ποσά συμπεριλαμβάνεται το κόστος συναλλαγής (αμοιβή τεχνικού συμβούλου) που ανέρχεται σε 18 € ανά εκτάριο ετησίως (1 εκτάριο (Ha) = 10 στρέμματα). Ο ΦΠΑ δεν είναι επιλέξιμος. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων και καταρτίζει ο ίδιος το εΣΠΔ, δεν λαμβάνει την ενίσχυση για το κόστος συναλλαγής.
3. Στην περίπτωση των ποικιλιών αμπέλου διπλής χρήσης, για τον υπολογισμό της συνολικής δημόσιας δαπάνης (Δ.Δ.) της πράξης, λαμβάνεται υπόψη το ύψος ενίσχυσης της καλλιεργητικής ομάδας (χρήσης) αμπελιού (οινοποιήσιμο, επιτραπέζιο - σταφίδα), όπως δηλώθηκε στην ΕΑΕ βάσει της οποίας υποβλήθηκε η αίτηση στήριξης.
4. Η οικονομική ενίσχυση χορηγείται ετησίως για να αποζημιώνει τους δικαιούχους για την απώλεια εισοδήματος (διαφυγόν εισόδημα), τις πρόσθετες δαπάνες και το κόστος συναλλαγής που συνεπάγεται η τήρηση των δεσμεύσεων της δράσης.
5. Στην περίπτωση ετήσιας παράτασης των δεσμεύσεων, ως ύψος ενίσχυσης εκάστης καλλιεργητικής ομάδας ορίζεται το αντίστοιχο ύψος ενίσχυσης του 5^{ου} έτους εφαρμογής.

Άρθρο 12

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος – Δημοσιοποίηση της πρόσκλησης

1. Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ ενημερώνει τον ΕΦ για τη δυνατότητα έκδοσης πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους δυνητικούς δικαιούχους, καθορίζοντας το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης (Δ.Δ.) αυτής.

2. Ο ΕΦ συντάσσει σχέδιο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων στήριξης από τους υποψηφίους και το αποστέλλει προς της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ για την χορήγηση συμφώνου γνώμης.
3. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος παρέχονται στους δυνητικούς δικαιούχους σαφείς και λεπτομερείς πληροφορίες τουλάχιστον σχετικά με:
 - α) την προκηρυσσόμενη δράση
 - β) τον τόπο και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται οι αιτήσεις στήριξης
 - γ) το συνολικό ποσό της δημόσιας ενίσχυσης που διατίθεται καθώς και το ύψος ενίσχυσης
 - δ) τη διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης μέσω του ΠΣ της δράσης
 - ε) τις διαδικασίες διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, όπως τύπος αξιολόγησης, στάδια αξιολόγησης, αρμόδια όργανα, τρόπος και προθεσμίες υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής
 - στ) τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να πληρούν οι δυνητικοί δικαιούχοι και οι υπό ένταξη εκμεταλλεύσεις καθώς και τα σχετικά κριτήρια επιλογής της δράσης
 - ζ) την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων των δικαιούχων
 - η) τις δεσμεύσεις και τα δικαιώματα των δικαιούχων μετά την ένταξή τους στη δράση, ιδίως υποχρεώσεις:
 - αα) τήρησης των δεσμεύσεων που απορρέουν από την ένταξή τους στη δράση
 - ββ) τήρησης των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων
 - γγ) αποδοχής ελέγχων από όλα τα εθνικά και κοινοτικά όργανα
 - δδ) αποδοχής ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση που έχει δηλωθεί στην αίτηση στήριξης, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173.
 - θ) τις προβλεπόμενες μειώσεις - κυρώσεις σε περίπτωση αθέτησης των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων του δικαιούχου
 - ι) τις ενέργειες ενημέρωσης και δημοσιότητας, τα σημεία, τα αντίστοιχα στελέχη και την ιστοσελίδα για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη δράση
 - ια) την ενημέρωση των υποψηφίων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και ότι ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και ν. 4624/2019 (Α' 137)).
4. Στο πλαίσιο χορήγησης συμφώνου γνώμης, η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ εξετάζει το σχέδιο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σκοπό τη διασφάλιση τουλάχιστον των ακόλουθων:
 - α) της συμβατότητας της δράσης με το εγκεκριμένο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027
 - β) της συμβατότητας με τα ισχύοντα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής
 - γ) της συμβατότητας με το θεσμικό πλαίσιο της δράσης
 - δ) της συμβατότητας με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των παρεμβάσεων του ΣΣ ΚΑΠ

- ε) της σαφούς και εξαντλητικής ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ένταξή τους στη δράση
- στ) της συλλογής όλων των απαιτούμενων δεδομένων για την παρακολούθηση των δεικτών και των επιπλέον δεδομένων.
5. Η ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ διαβιβάζει τυχόν παρατηρήσεις στον ΕΦ, ο οποίος τις ενσωματώνει στο σχέδιο της πρόσκλησης και με τη σειρά του ενημερώνει σχετικά την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
 6. Σε συνέχεια χορήγησης του συμφώνου γνώμης εκ μέρους της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, το σχέδιο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος προωθείται από τον ΕΦ προς υπογραφή από τον Γενικό Γραμματέα Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ.
 7. Ο ΕΦ, σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ, μεριμνούν για την ανάπτυξη κατάλληλου Πληροφοριακού Συστήματος (ΠΣ), ώστε να είναι δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή και αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης.
 8. Η πρόσκληση δύναται να τροποποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων στήριξης. Ειδικά στην περίπτωση που η τροποποίηση αφορά στην παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των αιτήσεων στήριξης, δεν απαιτείται η σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ.
 9. Ο ΕΦ μεριμνά για την ευρεία δημοσιοποίηση της πρόσκλησης καθώς και για τυχόν παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των αιτήσεων, μέσω του τύπου ή/και ηλεκτρονικά, ούτως ώστε να διασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν έγκαιρα γνώση για την ύπαρξη και το περιεχόμενο της πρόσκλησης. Επιπλέον, η πρόσκληση αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» www.diavgeia.gov.gr και δημοσιεύεται στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ www.minagric.gr και του ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianaptixi.gr. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται από τον ΕΦ αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης. Το κείμενο που δημοσιεύεται στο πλαίσιο δημοσιότητας της πρόσκλησης, δύναται να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των υποψηφίων σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω διαδικτύου.
- Όπου ενδείκνυται, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας όπως η οργάνωση ανοιχτών ημερίδων ενημέρωσης και η οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk) ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους υποψηφίους.
10. Με ευθύνη του ΕΦ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΟΠΣ ΚΑΠ).

Άρθρο 13

Υποβολή αίτησης στήριξης

1. Μετά τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης του άρθρου 12 και προκειμένου να ενταχθούν στη δράση, οι υποψήφιοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ της δράσης, αίτηση στήριξης, εντός της προθεσμίας και με τη διαδικασία που προβλέπεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Δεν απαιτείται η αποστολή από τους υποψηφίους προς τον ΕΦ υπογεγραμμένων αντίγραφων ή αποδεικτικών κατάθεσης της αίτησης στήριξής τους.
2. Μέσω του ΠΣ παρέχονται προσυμπληρωμένα έντυπα της αίτησης στήριξης, σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, τα οποία περιέχουν το πλέον πρόσφατο,

επικαιροποιημένο χαρτογραφικό υλικό βασιζόμενο σε σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών, προκειμένου να διευκολυνθεί η γεωχωρική δήλωση των εκτάσεων (άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173). Επίσης παρέχονται πληροφορίες που προκύπτουν από το σύστημα παρακολούθησης εκτάσεων, εφόσον είναι συναφείς με την αίτηση στήριξης στο πλαίσιο της δράσης.

3. Η αίτηση στήριξης περιλαμβάνει, ενδεικτικά τα ακόλουθα:
 - στοιχεία του αιτούντος
 - στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης της εκμετάλλευσης
 - περιγραφή της κατάστασης της εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια των δεσμεύσεων
 - συνολικό προϋπολογισμό της προτεινόμενης πράξης
 - στοιχεία για τον υπολογισμό των δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης, εφόσον απαιτείται
 - ειδικές πληροφορίες.
4. Σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, μέσω του ΠΣ διασφαλίζεται ότι οι αιτούντες έχουν πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που τους αφορούν σχετικά με τα αιτούμενα αγροτεμάχια, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αποτελεσμάτων ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί σε προγενέστερο της αίτησης στήριξης χρόνο, ώστε να υποβάλλουν ακριβείς αιτήσεις, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116.
5. Στην περίπτωση της αμπέλου (οινοποιήσιμο, επιτραπέζιο, σταφίδα), η επιλογή εκ μέρους των υποψηφίων του ενός εκ των δύο εχθρών – στόχων (ευδεμίδα ή ψευδόκοκκος) πραγματοποιείται κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.
6. Εφόσον η αίτηση στήριξης υποβληθεί επιτυχώς μέσω του ΠΣ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από όπου τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.
7. Η ορθή καταχώρηση και υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΠΣ καθώς και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση αυτής, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του υποψηφίου. Ο υποψήφιος είναι υπεύθυνος για την αίτηση στήριξης και την ορθότητα των πληροφοριών που διαβιβάζονται.
8. Υποψήφιος ή δικαιούχος της δράσης, δύναται να υποβάλει αίτηση στήριξης σε περισσότερες από μία δράσεις του Άρθρου 70 «Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης» του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και των Μέτρων 10.1 και 11 του ΠΑΑ 2014-2022, εφόσον οι αιτήσεις στήριξης αφορούν διαφορετικά αγροτεμάχια. Σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής αίτησης στήριξης σε περισσότερες από μια από τις ως άνω παρεμβάσεις για τα ίδια αγροτεμάχια, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 6.
9. Δικαιούχος προηγούμενης πρόσκλησης της δράσης 70-1.3.2, δύναται να υποβάλει αίτηση στήριξης σύμφωνα με το άρθρο 13, σε επόμενη πρόσκληση της ίδιας δράσης, για διαφορετικά αγροτεμάχια.
10. Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι υποψήφιοι αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων συμπεριλαμβανομένων, καθώς και ότι δεδομένα που τους αφορούν θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 98 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων και δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 και ν. 4624/2019 (Α' 137)). Τα υποκείμενα των δεδομένων δύνανται να ασκήσουν τα δικαιώματα που τους παρέχονται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 σχετικά με τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

11. Οι υποψήφιοι μπορούν να διορθώνουν εν όλω ή εν μέρει και να ανακαλούν εν όλω την αίτηση στήριξης, μέσω του ΠΣ, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για τον σκοπό αυτό, οι υποψήφιοι ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου. Στις περιπτώσεις ανάκλησης της αίτησης στήριξης, ο υποψήφιος επανέρχεται στη θέση που βρισκόταν πριν την ανάκληση της αίτησης στήριξης. Εφόσον έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων στήριξης, οι υποψήφιοι δύνανται να ανακαλούν εν όλω την αίτηση στήριξής τους μέσω της διαδικασίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής επί του προσωρινού πίνακα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14.
12. Οι αιτήσεις στήριξης μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣ ΚΑΠ με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου.

Άρθρο 14

Αξιολόγηση αιτήσεων στήριξης

1. Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης

α) Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ο ΕΦ προβαίνει σε διοικητικό έλεγχο του συνόλου των αιτήσεων στήριξης, με την υποστήριξη των ΔΑΟ/ΔΑΟΚ για την περίπτωση του σημείου δ) της παρούσας παραγράφου. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται μηχανογραφικά επί του συνόλου των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης και περιλαμβάνει διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων, όπως το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου στα ακόλουθα κατ'ελάχιστον σημεία:

αα) το εμπρόθεσμο υποβολής της αίτησης στήριξης

ββ) την πληρότητα της αίτησης στήριξης

γγ) την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας δικαιούχων και εκμετάλλευσης των άρθρων 5 και 6, αντίστοιχα

δδ) την μοριοδότηση της αίτησης στήριξης βάσει των κριτηρίων επιλογής του άρθρου 7

εε) τον προσδιορισμό του ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης του άρθρου 11.

β) Ο διοικητικός έλεγχος κάθε αίτησης στήριξης οφείλει να ολοκληρώνεται, συμπεριλαμβανομένης της μοριοδότησης της αίτησης στήριξης βάσει των κριτηρίων επιλογής, καθώς και του προσδιορισμού του ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης, ακόμη κι αν η αίτηση στήριξης δεν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας των άρθρων 5 και 6.

γ) Εφόσον πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχου του άρθρου 5 και ένα τουλάχιστον αγροτεμάχιο της αίτησης στήριξης πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης του άρθρου 6, η αίτηση αξιολογείται ως παραδεκτή (μερικώς εγκεκριμένη αίτηση στήριξης). Αγροτεμάχιο της αίτησης στήριξης που δεν πληροί έστω και ένα κριτήριο επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης, απορρίπτεται και εφόσον υπάρχουν άλλο/-α αγροτεμάχιο/-α της αίτησης στήριξης που πληροί/-ούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης, η αίτηση στήριξης αξιολογείται ως μερικώς εγκεκριμένη.

Μη παραδεκτές χαρακτηρίζονται οι αιτήσεις στήριξης για τις οποίες δεν πληρείται έστω και ένα κριτήριο επιλεξιμότητας δικαιούχου του άρθρου 5, καθώς και αιτήσεις στήριξης των οποίων το

σύνολο των αιτούμενων προς ένταξη αγροτεμαχίων δεν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης του άρθρου 6.

δ) Επιτόπιοι έλεγχοι κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης, δύνανται να πραγματοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη και διενεργούνται από υπάλληλο της ΔΑΟ/ΔΑΟΚ που ανήκει στην κατηγορία ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας, στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας εμπίπτουν τα αγροτεμάχια για τα οποία υφίσταται καταγγελία ή υπόνοια για απάτη. Τα αποτελέσματα του επιτόπιου ελέγχου αποστέλλονται στον ΕΦ, ο οποίος καταχωρίζει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης στο ΠΣ.

2. Αποτελέσματα προσωρινού πίνακα και δημοσιοποίηση αυτών

α) Βάσει των ελέγχων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, για το σύνολο των αιτήσεων στήριξης που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης δημιουργείται, μέσω του ΠΣ, προσωρινός πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (1^η κατάταξη) και οι αιτήσεις στήριξης κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Για κάθε αίτηση του πίνακα, επισημαίνεται αν η αίτηση είναι παραδεκτή ή όχι, ο συνολικός προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης (Δ.Δ.), η βαθμολογία που συγκέντρωσε, οι λόγοι απόρριψης (ευρήματα) και τα στοιχεία της αίτησης, όπως διαμορφώθηκαν από το διοικητικό έλεγχο.

β) Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης, κάθε υποψήφιος λαμβάνει αναλυτική πληροφόρηση για τα ατομικά αποτελέσματα της αξιολόγησης της αίτησης στήριξης του μέσω του ΠΣ, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173.

γ) Η ανάρτηση των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (1^η κατάταξη), ανακοινώνεται στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ www.minagric.gr, του ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianaptixi.gr και του ΟΠΕΚΕΠΕ www.opekepe.gr, μέσω ανακοίνωσης που εκδίδει ο ΕΦ.

3. Ενδικοφανείς προσφυγές επί των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα

α) Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ, κατά των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (1^η κατάταξη), εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία της ανακοίνωσης του σημείου γ) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος αναφέρει τους λόγους υποβολής της προσφυγής και, εφόσον επιθυμεί, επισυνάπτει ηλεκτρονικά στο ΠΣ οποιοδήποτε επιπλέον παραστατικό προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του επί των λόγων απόρριψης της αίτησης στήριξης του καθώς και να κινήσει τις απαραίτητες διοικητικές ενέργειες για τη διόρθωση των δεδομένων στις μηχανογραφικές βάσεις, όπως το Ολοκληρωμένο Σύστημα, από τις οποίες πραγματοποιούνται οι προενταξιακοί διασταυρωτικοί έλεγχοι, εφόσον παρέχεται η σχετική δυνατότητα από την αρμόδιο φορέα τήρησης της αντίστοιχης βάσης δεδομένων. Μέσω της διαδικασίας υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής ο αιτών δύναται να ανακαλέσει στο σύνολό της την αίτηση στήριξης του, σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 13.

β) Για τις μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης λόγω υπέρβασης του προϋπολογισμού της πρόσκλησης, δεν είναι απαραίτητη η υποβολή ενδικοφανούς προσφυγής εκ μέρους του υποψηφίου.

γ) Η εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών πραγματοποιείται μηχανογραφικά και τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών θεωρούνται οριστικά.

δ) Για τις προσφυγές που δεν κρίθηκαν βάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω των αποτελεσμάτων του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (2^η κατάταξη) της παρ. 5 του παρόντος άρθρου.

ε) Σε σχετική εγκύκλιο/οδηγίες του ΕΦ, καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με την υποβολή και εξέταση των ενδικοφανών προσφυγών καθώς και για την προθεσμία αξιολόγησης αυτών.

4. Υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης

α) Μετά την εξέταση και αξιολόγηση των προσφυγών ο ΕΦΔ προβαίνει, εφόσον απαιτείται, σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

- την ένταξη στη δράση των μη παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα (1^η κατάταξη) οι οποίες, μετά την εξέταση και αξιολόγηση των σχετικών προσφυγών, κρίθηκαν ως παραδεκτές, υπό την προϋπόθεση του σημείου γ της παρούσας παραγράφου.
- την προσαρμογή των στοιχείων των παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, για τις οποίες οι σχετικές προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες.

β) Το ποσό της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης (Δ.Δ.) μετά την υπερδέσμευση, μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Η εν λόγω αύξηση του προϋπολογισμού πέραν του 110% της δημόσιας ενίσχυσης, απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ΕΦ προς την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ, η οποία εγκρίνει την εν λόγω αύξηση λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 37, παρ. 7 του ν. 4914/2022.

γ) Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η ένταξη όλων των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πράξης που επιλέχθηκε προς στήριξη στον προσωρινό πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (1^η κατάταξη).

5. Αποτελέσματα οριστικού πίνακα και δημοσιοποίηση αυτών

α) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών, για το σύνολο των αιτήσεων στήριξης που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, δημιουργείται μέσω του ΠΣ οριστικός πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης (2^η κατάταξη), λαμβάνοντας υπόψη τυχόν υπερδέσμευση. Για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με την τελική αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξής τους, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στο σημείο β) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

β) Τα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων επί των αιτήσεων στήριξης καθώς και τα αποτελέσματα της εξέτασης και αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών, μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣ ΚΑΠ, με χρήση κατάλληλης υπηρεσίας διαδικτύου, όπου κάθε αίτηση στήριξης λαμβάνει μοναδικό κωδικό.

6. Δημοσιοποίηση δεδομένων που αφορούν τους δικαιούχους

Για τα δεδομένα των δικαιούχων που δημοσιοποιούνται, ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 13.

Άρθρο 15**Έκδοση απόφασης Ένταξης Πράξεων**

1. Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη (παραδεκτές αιτήσεις στήριξης), ο ΕΦ εκδίδει απόφαση Ένταξης Πράξεων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 και βάσει αυτής, κάθε αίτηση χαρακτηρίζεται ως πράξη, σύμφωνα με το σημείο ιβ) του άρθρου 3. Το σχέδιο της απόφασης Ένταξης Πράξεων συντάσσεται με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις στήριξης του άρθρου 13, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτών σύμφωνα με το άρθρο 14, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών που τυχόν υποβλήθηκαν.
Αναφορικά με το αναλυτικό φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πράξης ή τις αναλυτικές δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται από τον δικαιούχο κάθε πράξης, όπως στοιχεία αγροτεμαχίων, η απόφαση παραπέμπει στην αίτηση στήριξης, όπως αυτή έχει υποβληθεί από τον δικαιούχο στο ΠΣ της παρέμβασης και διαμορφωθεί κατόπιν της αξιολόγησης του άρθρου 14.
2. Η απόφαση Ένταξης Πράξεων περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τον κωδικό της πράξης, βασικά στοιχεία του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όπως η συνολική ενταγμένη έκταση και ο προϋπολογισμός της κάθε πράξης, οι υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων, η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, η προστασία των προσωπικών δεδομένων, οι έλεγχοι και οι μειώσεις-κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των δεσμεύσεων/υποχρεώσεων.
3. Τελικός διατάκτης της απόφασης Ένταξης Πράξεων είναι ο Γενικός Γραμματέας Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών του ΥΠΑΑΤ.
4. Η απόφαση Ένταξης Πράξεων, με ευθύνη του ΕΦ, αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» www.diaugeia.gov.gr, στις ιστοσελίδες του ΥΠΑΑΤ www.minagric.gr και του ΣΣ ΚΑΠ www.agrotikianaptixi.gr και η ανάρτησή της δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο. Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της απόφασης Ένταξης Πράξεων.
5. Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για την ανάρτηση της απόφασης Ένταξης Πράξεων μέσω εξατομικευμένης πληροφόρησης – μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που παρέχεται από το ΠΣ.
6. Σε κάθε περίπτωση, εκ μέρους του ΕΦ τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της απόφασης Ένταξης Πράξεων.
7. Η χρηματοδότηση των πράξεων της παρούσας γίνεται μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Η οριστική εγγραφή των πράξεων στο ΠΔΕ, γίνεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και η απόφαση Ένταξης Πράξεων αποτελεί την πρόταση εγγραφή τους στο ΠΔΕ.
8. Μετά την έκδοση της απόφασης Ένταξης Πράξεων, τα στοιχεία της (αριθμός και ημερομηνία πρωτοκόλλου, ΑΔΑ) καταχωρίζονται με ευθύνη του ΕΦ στο ΟΠΣ ΚΑΠ και για κάθε παραδεκτή αίτηση στήριξης παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣ ΚΑΠ Τεχνικό Δελτίο (ΤΔ) πράξης.

Άρθρο 16**Ανάκληση ένταξης πράξης - Τροποποίηση, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης, πράξης – Τροποποίηση απόφασης Ένταξης Πράξεων****1. Ανάκληση ένταξης πράξης**

α) Η ένταξη μιας πράξης δύναται να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης μιας πράξης μπορεί να προκύψει:

αα) κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου,

ββ) για λόγους ανωτέρας βίας–εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23, όπου το αίτημα υποβάλλεται από τον δικαιούχο ή από νόμιμο εκπρόσωπο ή κληρονόμο του, κατά περίπτωση,

γγ) κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με τους όρους ένταξης της. Ενδεικτικά, η διαδικασία ανάκλησης δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

- i. σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων
- ii. μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικείμενου, δηλαδή κατόπιν ευρημάτων που οδηγούν στην επιβολή της διοικητικής κύρωσης της ανάκλησης της ένταξης, σύμφωνα με το άρθρο 22
- iii. άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

δδ) μετά από διαπιστωμένη απάτη βάσει απόφασης πορίσματος αρμόδιας δικαστικής αρχής.

β) Η ανάκληση ενταγμένης πράξης πραγματοποιείται μέσω τροποποίησης της σχετικής απόφασης Ένταξης Πράξεων, σύμφωνα με την παρ. 5 και ισχύουν, κατά αντιστοιχία, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15.

γ) Δεν επιτρέπονται ανακλήσεις κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου, στις περιπτώσεις που η αρμόδια αρχή έχει ήδη ενημερώσει τον δικαιούχο για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στην αίτηση πληρωμής ή σε άλλη δήλωση, ή εάν η αρμόδια αρχή έχει ειδοποιήσει τον δικαιούχο για την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο ή εάν από τον επιτόπιο έλεγχο αποκαλυφθούν τυχόν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης για τα τμήματα των ως άνω εγγράφων τα οποία αφορούν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

δ) Στην περίπτωση που για συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί πληρωμή, γίνεται ανάκτηση του ποσού, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 22, εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23.

2. Τροποποίηση πράξης, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης πράξης

α) Οι ενταγμένες πράξεις δύναται να τροποποιούνται, προκειμένου να υπάρξει ένα πλαίσιο ευελιξίας στην υλοποίησή τους, διασφαλίζοντας παράλληλα την έγκαιρη ολοκλήρωσή τους σε πλήρη συμφωνία με τους όρους και προϋποθέσεις της σχετικής απόφασης Ένταξης Πράξεων. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης, συμπεριλαμβανομένων και των περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, μπορεί να προκύψει:

αα) κατόπιν υποβολής αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από τον δικαιούχο

ββ) κατόπιν υποβολής αιτήματος μεταβίβασης της ενταγμένης εκμετάλλευσης (ολικής ή μερικής).

Το αίτημα των ως άνω εδαφίων αα) και ββ) υποβάλλεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ από τον δικαιούχο. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται από τον δικαιούχο ή νόμιμο εκπρόσωπο ή κληρονόμο του, κατά περίπτωση, και στις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, στις οποίες πρέπει να τεκμηριώνεται επαρκώς η συνδρομή των περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

γγ) Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην Απόφαση Ένταξης ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.).

β) Η τροποποίηση πράξης μπορεί να αφορά:

- τροποποίηση του φυσικού, και κατ' επέκταση, του οικονομικού αντικειμένου της πράξης
- μεταβίβαση ενταγμένης στη δράση εκμετάλλευσης (ολική μεταβίβαση) ή τμήματος αυτής (μερική μεταβίβαση)

γ) Σε περίπτωση μεταβίβασης της εκμετάλλευσης (ολική μεταβίβαση) ή τμήματος αυτής (μερική μεταβίβαση):

αα) ο αποδέκτης αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος, που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η απόφαση Ένταξης Πράξεων

ββ) εφόσον ο αποδέκτης της μεταβίβασης δεν είναι ήδη δικαιούχος της δράσης, ελέγχεται αν στο πρόσωπό του συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχου του άρθρου 5

γγ) εφόσον ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης, στην περίπτωση που έχει ενταχθεί στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι εκμεταλλεύσεις ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις τηρούνται από κοινού στην ενοποιημένη πλέον εκμετάλλευση, ενώ στην περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης έχει ενταχθεί στο πλαίσιο άλλης πρόσκλησης της δράσης, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται ξεχωριστά.

δδ) για τις περιπτώσεις των εδαφίων ββ) και γγ), όταν ο αποδέκτης δεν είναι δικαιούχος της ίδιας πρόσκλησης, δημιουργείται νέο Τεχνικό Δελτίο, σύμφωνα με την παρ. 5.

δ) Επιτρέπεται ένα εγκεκριμένο αίτημα ανά έτος και ανά δικαιούχο, εντός προθεσμίας που καθορίζεται στην εγκύκλιο της παρ. 4, εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων του άρθρου 23, όπου δεν υφίσταται περιορισμός τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς τον χρόνο υποβολής.

ε) Δεν επιτρέπονται τροποποιήσεις ή μεταβιβάσεις, στις περιπτώσεις που η αρμόδια αρχή έχει ήδη ενημερώσει τον δικαιούχο για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στην αίτηση πληρωμής ή σε άλλη δήλωση, ή εάν η αρμόδια αρχή έχει ειδοποιήσει τον δικαιούχο για την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο ή εάν από τον επιτόπιο έλεγχο αποκαλυφθούν τυχόν περιπτώσεις μη

συμμόρφωσης για τα τμήματα των ως άνω εγγράφων τα οποία αφορούν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

στ) Κατόπιν οριστικοποίησης της υποβολής του αιτήματος τροποποίησης ή μεταβίβασης, πραγματοποιούνται μηχανογραφικοί διασταυρωτικοί έλεγχοι μέσω του ΠΣ και εξετάζεται η τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της πράξης καθώς και η τήρηση της ελάχιστης βαθμολογίας ένταξης στη δράση ώστε να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησής της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη. Το αίτημα εγκρίνεται ή απορρίπτεται, κατά περίπτωση και οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για την έγκριση ή την απόρριψη του αιτήματος, μέσω του ΠΣ της δράσης.

ζ) Η τροποποίηση ή η μεταβίβαση μιας πράξης πραγματοποιείται μέσω τροποποίησης της σχετικής απόφασης Ένταξης Πράξεων, σύμφωνα με την παρ. 5 και ισχύουν, κατά αντιστοιχία, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15.

3. Στις περιπτώσεις υποβολής αιτήματος ανάκλησης, τροποποίησης ή μεταβίβασης πράξης λόγω ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων, ο διοικητικός έλεγχος του αιτήματος πραγματοποιείται από την αρμόδια επιτροπή αξιολόγησης ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων της ΔΑΟ/ΔΑΟΚ της παρ. 4 του άρθρου 23, ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ.
4. Με εγκύκλιο του ΕΦ, καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής των αιτημάτων ανάκλησης, τροποποίησης και μεταβίβασης πράξεων των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, τις προθεσμίες υποβολής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης καθώς και οδηγίες σχετικά με την αξιολόγηση των αιτημάτων αυτών για λόγους ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων.

5. Τροποποίηση απόφασης Ένταξης Πράξεων

Βάσει του αποτελέσματος της αξιολόγησης του σχετικού αιτήματος των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, ο ΕΦ προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να τροποποιηθεί το ΤΔ της πράξης ή, εφόσον απαιτείται, να δημιουργηθεί νέο ΤΔ στο ΟΠΣ ΚΑΠ, μέσω του ΠΣ, και να εκδοθεί απόφαση τροποποίησης της απόφασης Ένταξης Πράξεων του άρθρου 15, τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και οπωσδήποτε πριν την καταβολή της προκαταβολής. Για την τροποποίηση της απόφασης Ένταξης Πράξεων ισχύουν, κατά αντιστοιχία, τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15.

Άρθρο 17

Διαδικασία πληρωμής

1. Αίτηση πληρωμής

Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης της δράσης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ) εντός προθεσμίας που προβλέπεται στη σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, με αναφορά στη δράση ανά ενταγμένο στη δράση αγροτεμάχιο.

2. Παραστατικά πληρωμής

α) Επιπλέον της κατ' έτος υποβολής της αίτησης πληρωμής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, και για τη λήψη της ενίσχυσης της δράσης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν κατ' έτος ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ τα παραστατικά πληρωμής της δράσης, στα οποία περιλαμβάνονται τα κάτωθι:

αα) παραστατικά των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ) για την αγορά των φερομονικών σκευασμάτων που προβλέπονται από το ετήσιο Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (εΣΠΔ).

ββ) παραστατικά των ΕΛΠ για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους του τεχνικού συμβούλου.

Από την υποχρέωση προσκόμισης παραστατικών των ΕΛΠ για την παροχή υπηρεσιών εκ μέρους του τεχνικού συμβούλου, εξαιρούνται οι δικαιούχοι που υπάγονται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων και εφόσον έχουν καταρτίσει οι ίδιοι το εΣΠΔ.

β) Τα παραστατικά πληρωμής της παρούσας, υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΠΣ από την 1^η Σεπτεμβρίου έως και την 30^η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στο σημείο ζ της παρ. 2 του άρθρου 10.

γ) Στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος εφαρμόζει τη μέθοδο ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ στο πλαίσιο και άλλων παρεμβάσεων των άρθρων 31 (οικολογικά προγράμματα) και 70 (Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες δεσμεύσεις διαχείρισης) του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 ή της δράσης 10.1.08 (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ) του ΠΑΑ 2024-2022, σύμφωνα με τις παρ. 8 και 11 του άρθρου 10, τα παραστατικά πληρωμής της παρ. α) οφείλουν να εκδίδονται και να υποβάλλονται ξεχωριστά για κάθε παρέμβαση.

δ) Με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τα παραστατικά πληρωμής της δράσης, στην οποία είναι δυνατόν να ορίζεται διαφορετική προθεσμία υποβολής των παραστατικών πληρωμής εκάστου έτους εφαρμογής από εκείνη του σημείου β) της παρούσας παραγράφου.

Άρθρο 18

Τροποποιήσεις ή απόσυρσεις αιτήσεων πληρωμής

1. Οι δικαιούχοι διατηρούν το δικαίωμα να διορθώνουν ή να τροποποιούν τις αιτήσεις πληρωμής ή/και τα παραστατικά πληρωμής, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 χωρίς να θίγεται το δικαίωμα για λήψη ενίσχυσης, υπό την προϋπόθεση ότι ο ΟΠΕΚΕΠΕ αναγνωρίζει ότι τα προς διόρθωση στοιχεία ή παραλείψεις υπεβλήθησαν καλή τη πίστει και ότι η διόρθωση πραγματοποιείται είτε πριν ενημερωθεί ο αιτών ότι έχει επιλεγεί για επιτόπιο έλεγχο είτε πριν ο ΟΠΕΚΕΠΕ λάβει την απόφασή του σχετικά με την αίτηση.

Συγκεκριμένα για τη δυνατότητα τροποποίησης ή απόσυρσης των αιτήσεων πληρωμής ισχύουν οι όροι και προϋποθέσεις του άρθρου 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173, ενώ με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ οι δικαιούχοι ενημερώνονται σχετικά με την καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης ή απόσυρσης της αίτησης πληρωμής ή/και των παραστατικών πληρωμής.

2. Αίτημα απόσυρσης της αίτησης πληρωμής από το δικαιούχο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173, στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος έχει ενημερωθεί για τη διενέργεια ελέγχου ή εφόσον υπάρχουν ευρήματα ελέγχου.
3. Με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθορίζονται λεπτομέρειες σχετικά με τις προϋποθέσεις και τις προθεσμίες τροποποίησης ή απόσυρσης των αιτήσεων πληρωμής.

Άρθρο 19**Διοικητικοί έλεγχοι πληρωμής –
Έλεγχοι για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης**

1. Για την εξακρίβωση της νομιμότητας και της κανονικότητας των πράξεων που χρηματοδοτούνται με δημόσια δαπάνη, διενεργούνται έλεγχοι πριν την καταβολή της ενίσχυσης αναφορικά με την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας των δαπανών, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116.
2. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων του παρόντος άρθρου που σχετίζονται με τις αιτήσεις πληρωμής, είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να αναθέσει τη διενέργεια των διοικητικών ελέγχων του παρόντος άρθρου στις ΔΑΟ/ΔΑΟΚ, μέσω Συμφώνου Διασφάλισης Επιπέδου Παρεχόμενων Υπηρεσιών (ΣΔΕΠΥ) που συνυπογράφεται μεταξύ ΟΠΕΚΕΠΕ και Περιφερειών.
3. Οι διοικητικοί έλεγχοι διενεργούνται ετησίως επί του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής και των παραστατικών πληρωμής του άρθρου 17, μέσω του ΠΣ, και δύναται να είναι μηχανογραφικοί-διασταυρωτικοί με άλλες βάσεις δεδομένων, όπως το Ολοκληρωμένο Σύστημα (ΟΣ), και οπτικοί έλεγχοι ως προς τα υποβαλλόμενα παραστατικά πληρωμής.
4. Οι διοικητικοί έλεγχοι αφορούν την τήρηση των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων/απαιτήσεων, την πληρότητα και νομιμότητα των υποβαλλόμενων παραστατικών πληρωμής καθώς και το εμπρόθεσμο της υποβολής τους. Ειδικότερα, στόχος των ελέγχων των αιτήσεων πληρωμής είναι να διαπιστωθεί ότι:
 - α) Πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας των άρθρων 5 και 6, τηρούνται οι βασικές υποχρεωτικές απαιτήσεις του άρθρου 8 και οι δεσμεύσεις του άρθρου 10. Ο έλεγχος των κριτηρίων επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης των παρ. 2 και 3 του άρθρου 6, διενεργείται βάσει του έτους εφαρμογής το οποίο αφορά η αίτηση πληρωμής, λαμβάνοντας υπόψη την ΕΑΕ του έτους αυτού.
 - β) Δεν υφίσταται διπλή χρηματοδότηση μέσω άλλων καθεστώτων της Ένωσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του παρόντος άρθρου.
 - γ) Η αίτηση πληρωμής και τα παραστατικά πληρωμής είναι πλήρη και υποβάλλονται εντός της καθορισμένης προθεσμίας και, κατά περίπτωση, ότι τα παραστατικά πληρωμής έχουν υποβληθεί και αποδεικνύουν την επιλεξιμότητα και την τήρηση των δεσμεύσεων.
 - δ) Σε ότι αφορά τα παραστατικά πληρωμής του σημείου α) της παρ. 2 του άρθρου 17, εκείνα του εδαφίου αα) δεν ελέγχονται ως προς την εξόφλησή τους, ενώ εκείνα του εδαφίου ββ) απαιτείται να είναι εξοφλημένα.
5. Στις ενδείξεις μη συμμόρφωσης που προκύπτουν από ελέγχους διασταύρωσης δίνεται συνέχεια με οποιαδήποτε άλλη πρόσφορη διοικητική διαδικασία και, εφόσον απαιτείται, με επιτόπιο έλεγχο.
6. α) Σύμφωνα με το άρθρο 36 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, προκειμένου να διασφαλιστεί η αποφυγή διπλής χρηματοδότησης της ίδιας δράσης από περισσότερες από μία, χρηματοδοτούμενη από τον ενωσιακό προϋπολογισμό, παρεμβάσεις, δεν είναι επιλέξιμες για καταβολή της κατ' έτος ενίσχυσης της παρούσας, εκμεταλλεύσεις στις οποίες εφαρμόζεται η μέθοδος της παρεμπόδισης σύζευξης των εντομολογικών εχθρών των καλλιεργειών (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ), μέσω εγκεκριμένων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων:

- α) του άρθρου 47 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115, σύμφωνα με την υπ' αρ. 1400/39526/22-12-2023 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων στον τομέα των οπωροκηπευτικών, στο πλαίσιο του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023 – 2027» (Β' 7430)
- ββ) του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 σύμφωνα με την υπ' αρ. 4270/139407/28-12-2017 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, της 20.12.2013, σ.671), (ΕΕ) αριθ. 2017/891 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 4) και (ΕΕ) αριθ. 2017/892 της Επιτροπής (ΕΕ L 138, της 25.5.2017, σ. 57), σχετικά με τα κριτήρια αναγνώρισης Οργανώσεων Παραγωγών του τομέα των οπωροκηπευτικών και την Εθνική Στρατηγική για βιώσιμα Επιχειρησιακά Προγράμματα στον τομέα των Οπωροκηπευτικών» (Β' 5/2018).
- β) Ο έλεγχος για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης της παρούσας παραγράφου, διενεργείται με τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία βάσει των αιτήσεων πληρωμής των δικαιούχων, πριν την καταβολή της ενίσχυσης εκάστου έτους εφαρμογής της δράσης.
7. Με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθορίζονται λεπτομέρειες για τη διενέργεια των ελέγχων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής

1. Πέραν των διοικητικών ελέγχων, διεξάγονται και επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής. Φορέας διεξαγωγής των επιτοπίων ελέγχων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Σκοπός των ελέγχων είναι η μέτρηση/επαλήθευση των εκτάσεων και όσων εκ των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων, των κριτηρίων επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων της δράσης δεν ελέγχονται με μηχανογραφικό-διασταυρωτικό έλεγχο και δύναται να ελεγχθούν επιτοπίως.
2. Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων επαληθεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω επαλήθευση περιλαμβάνει, επίσης, επαλήθευση της καλλιέργειας, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εφόσον απαιτείται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία.
3. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν ποσοστό τουλάχιστον 3% του συνόλου των δικαιούχων της παρέμβασης που δεν έχουν απορριφθεί. Δικαιούχοι που έχουν αξιολογηθεί ως μη επιλέξιμοι από τους διοικητικούς ελέγχους πληρωμής του άρθρου 19, δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δείγματος. Ωστόσο, εφόσον από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το δείγμα ελέγχου αυξάνεται κατάλληλα.
4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής δύναται να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους επιτοπίους ελέγχους της αιρεσιμότητας. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τηρεί αρχείο με τη μεθοδολογία επιλογής δείγματος, τους λόγους επιλογής κάθε δικαιούχου για επιτόπιο έλεγχο και οι ελεγκτές ενημερώνονται σχετικά με το κριτήριο επιλογής του δείγματος, πριν τη διενέργειά του. Η διενέργεια των επιτοπίων ελέγχων δύναται να γνωστοποιηθεί στους υπό έλεγχο δικαιούχους, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε

- κίνδυνο ο σκοπός ή η αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Κάθε προαναγγελία περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τις 14 ημέρες.
5. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές διαφορετικούς από αυτούς που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους.
 6. Σε περίπτωση που ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας ή ορισμένες δεσμεύσεις μπορούν να ελεγχθούν μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τους επιτόπιους ελέγχους ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες επισκέψεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ο αριθμός και η διάρκεια των επισκέψεων στην εκμετάλλευση ενός δικαιούχου, περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Κατά περίπτωση, αυτού του είδους οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται μέσω τηλεπισκόπησης ή μέσω του συστήματος παρακολούθησης εκτάσεων, σύμφωνα με το σημείο ε) της παρ. 2 του άρθρου 3.
 7. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται, συντάσσεται έκθεση ελέγχου, η οποία καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται και την εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη συμμόρφωση με τις βασικές υποχρεωτικές απαιτήσεις, τα κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης, τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις.
 8. Σε περίπτωση που κατά τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί μη συμμόρφωση ή ύπαρξη παρατυπιών, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω έκθεση δύναται να αποσταλεί και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε περίπτωση διαφωνίας με τα αποτελέσματα του ελέγχου, ο ελεγχόμενος διατηρεί το δικαίωμα υποβολής ένστασης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία απόδειξης παραλαβής των αποτελεσμάτων ελέγχου, προς την υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ που διενήργησε τον έλεγχο. Σε κάθε Περιφερειακή Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ συγκροτούνται, με απόφαση του Προέδρου του ΟΠΕΚΕΠΕ, μία ή περισσότερες τριμελείς επιτροπές υπαλλήλων, ειδικοτήτων συναφών με την παρέμβαση, με τους αντίστοιχους αναπληρωματικούς. Οι εν λόγω επιτροπές εκδικάζουν τις υποβαλλόμενες ενστάσεις, βασιζόμενες σε όσα καταγράφονται στα υποδείγματα των εκθέσεων ελέγχου και στα στοιχεία και τα αποδεικτικά (μητρώα, βεβαιώσεις κτλ) που προσκομίζει ο ενιστάμενος γεωργός, καθώς και στις περαιτέρω διευκρινήσεις που δύνανται να ζητήσουν από τους ελεγκτές που διενήργησαν τον έλεγχο. Επιτόπια επίσκεψη της επιτροπής ενστάσεων στην ελεγχθείσα εκμετάλλευση, δεν δύναται να πραγματοποιηθεί. Στην εκάστοτε τριμελή σύνθεση των επιτροπών εκδίκασης ενστάσεων, δεν συμμετέχουν οι υπάλληλοι που διενήργησαν τον έλεγχο και τυγχάνουν τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη των εν λόγω επιτροπών. Οι ενστάσεις εκδικάζονται εντός ενός μηνός από την υποβολή τους. Ο γεωργός ενημερώνεται εγγράφως για το αποτέλεσμα εκδίκασης της ένστασής του, είτε μέσω ταχυδρομείου, είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή/και μέσω της «Καρτέλας Αγρότη». Τυχούσα δεύτερη ένσταση για τον συγκεκριμένο έλεγχο, δεν εξετάζεται.
 9. Εφόσον ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται μέσω του συστήματος παρακολούθησης εκτάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1173, δεν απαιτείται από τον δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ελέγχου. Εάν, κατόπιν των ελέγχων αυτών, αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και έχει τη δυνατότητα προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων ή τροποποίησης της αίτησής του, εφόσον το επιθυμεί.
 10. Ο γεωργός λαμβάνει γνώση για τα αποτελέσματα των ελέγχων με τηλεπισκόπηση μέσω τεχνικών μέσων και έχει τη δυνατότητα υποβολής ένστασης εντός προθεσμίας που ορίζεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ. Σε περίπτωση που ο έλεγχος πραγματοποιηθεί μέσω τηλεπισκόπησης, ο γεωργός

λαμβάνει γνώση για τα αποτελέσματα των ελέγχων και έχει τη δυνατότητα υποβολής ένστασης εντός προθεσμίας που ορίζεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

11. Με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθορίζονται λεπτομέρειες για τη διενέργεια των ελέγχων του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 21

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

1. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ως Οργανισμός Πληρωμής, είναι αρμόδιος για την καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους. Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων των άρθρων 19 και 20, διενεργείται αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής που οδηγεί στον ορισμό του τελικού ποσού πληρωμής, προκειμένου να προωθηθούν για εκτέλεση της πληρωμής και οι ενισχύσεις να χορηγηθούν στους δικαιούχους.
2. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να αναθέσει την έγκριση της δαπάνης (αναγνώριση και εκκαθάριση), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 19.
3. Οι πληρωμές, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 ή όπως ισχύει κάθε φορά, καταβάλλονται στο ακέραιο στους δικαιούχους ετησίως, πραγματοποιούνται το νωρίτερο την 1^η Δεκεμβρίου και το αργότερο την 30^η Ιουνίου του επόμενου έτους. Επίσης δύναται να καταβληθεί προκαταβολή της ενίσχυσης έως 75%, πριν από την 1^η Δεκεμβρίου, ή όπως ισχύει κάθε φορά.
4. Η χρηματοδότηση των πράξεων της παρούσας γίνεται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ). Ο ΟΠΕΚΕΠΕ εκδίδει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης με το εκτιμώμενο συνολικό ποσό προς πληρωμή, τη Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), τον ενάρημο (Κ.Α.Ε.) και τον τίτλο του έργου στο ΠΔΕ.
Η απόφαση αποστέλλεται στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιοοικονομικών Αναφορών του ΥΠΑΑΤ για τις δικές της ενέργειες και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ ΚΑΠ.
5. Η Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιοοικονομικών Αναφορών του ΥΠΑΑΤ, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Παρακολούθησης Πληρωμών και Οφειλών Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΣΥΠΟΔΕ). Η εντολή αυτή διαβιβάζεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, αναρτάται στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ ΚΑΠ.
6. Με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας για την έγκριση της δαπάνης της παρ. 2 του παρόντος άρθρου, το ΟΠΣ ΚΑΠ ενημερώνεται για τις αιτήσεις πληρωμής και τους διοικητικούς ελέγχους του άρθρου 19, συμπεριλαμβανομένων και των ελέγχων κατόπιν ενδικοφανών προσφυγών πληρωμής της παρ. 8 του παρόντος άρθρου. Βάσει του αποτελέσματος του υπολογισμού πληρωμής, δημιουργούνται παρτίδες πληρωμής στο ΟΠΣ ΚΑΠ.

Για τις πράξεις που συμμετέχουν στον υπολογισμό πληρωμής, αποτυπώνονται στο ΠΣ:

- α) η αιτούμενη έκταση
- β) η προσδιορισθείσα και η πληρωτέα έκταση
- γ) το ποσό ένταξης - πληρωμής προ κυρώσεων
- δ) το ποσό μειώσεων και κυρώσεων

- ε) το τελικό ποσό πληρωμής μετά μειώσεων και κυρώσεων
- στ) τυχόν συμψηφισμοί από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά
- ζ) ποινές αιρεσιμότητας
- η) πληροφορίες για την ανάκληση της ένταξης πράξης και τους λόγους ανάκλησης.
7. Με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, καθορίζονται λεπτομέρειες για τη διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης.
- 8. Ενδικοφανείς προσφυγές πληρωμής**
- α) Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας καταβολής της ενίσχυσης, το αποτέλεσμα του υπολογισμού της πληρωμής αναρτάται στο ΠΣ και η ανάρτησή του ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚΕΠΕ www.opekepe.gr.
- β) Οι ενδικοφανείς προσφυγές, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, υποβάλλονται ηλεκτρονικά, αποκλειστικά μέσω του ΠΣ, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που ορίζεται σε ανακοίνωση του ΟΠΕΚΕΠΕ.
- γ) Για ευρήματα που προέκυψαν από μηχανογραφικό-διασταυρωτικό έλεγχο με άλλες βάσεις όπως το Ολοκληρωμένο Σύστημα, παράλληλα και ανεξάρτητα από την υποβολή προσφυγής, ο δικαιούχος οφείλει να κινήσει τις απαραίτητες διοικητικές ενέργειες για τη διόρθωση των δεδομένων στις μηχανογραφικές βάσεις, μέσω των οποίων πραγματοποιούνται οι διασταυρωτικοί έλεγχοι, εφόσον παρέχεται η σχετική δυνατότητα από τον αρμόδιο φορέα τήρησης της αντίστοιχης βάσης δεδομένων.
- δ) Για ευρήματα που σχετίζονται με διόρθωση προφανών σφαλμάτων των παραστατικών πληρωμής της παρ. 2 του άρθρου 17, οι υποβαλλόμενες ενδικοφανείς προσφυγές συνοδεύονται παράλληλα και με επανυποβολή των παραστατικών πληρωμής, μέσω αναθεώρησης αυτών στο ΠΣ. Στην περίπτωση αυτή, οι προσφυγές και τα αναθεωρημένα παραστατικά πληρωμής αξιολογούνται από αρμόδιο υπάλληλο του φορέα, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 19, ο οποίος δεν έχει λειτουργήσει ως αξιολογητής κατά τον οπτικό διοικητικό έλεγχο της συγκεκριμένης αίτησης πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζεται ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης σε επίπεδο εξετασθείσας αίτησης.
- ε) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των προσφυγών, ο αρμόδιος φορέας προβαίνει στις ενέργειες που προβλέπονται στην παρ. 6 του παρόντος άρθρου, προκειμένου να καταβληθεί πληρωμή κατόπιν προσφυγής.
- στ) Λεπτομέρειες για τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης των προσφυγών επί των ευρημάτων του διοικητικού ελέγχου καθώς και για την προθεσμία αξιολόγησης αυτών, καθορίζονται με εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.
- ζ) Για την υποβολή ένστασης επί ευρημάτων επιτοπίου ελέγχου πληρωμής, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 20.

Άρθρο 22**Μειώσεις – Διοικητικές Κυρώσεις**

1. Με σκοπό την επαλήθευση τήρησης των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων της δράσης, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων των δικαιούχων, διενεργούνται οι έλεγχοι, όπως προβλέπονται στα άρθρα 19 και 20 και, σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω, επιβάλλονται μειώσεις και αναλογικές, αποτελεσματικές και αποτρεπτικές διοικητικές κυρώσεις, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116.

Οι διοικητικές κυρώσεις υπολογίζονται με βάση τις ενισχύσεις που χορηγήθηκαν ή πρόκειται να χορηγηθούν στον ενδιαφερόμενο δικαιούχο σε σχέση με την αίτηση πληρωμής που υποβλήθηκε ή πρόκειται να υποβληθεί κατά τη διάρκεια του έτους που αφορά η μη συμμόρφωση.

2. α) Δεν επιβάλλονται οι μειώσεις και οι διοικητικές κυρώσεις του παρόντος άρθρου:
- αα) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή εξαιρετικές περιστάσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23,
- ββ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανές σφάλμα,
- γγ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση.
- β) Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής για τα οποία ο δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση πληρωμής είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση πληρωμής. Η προαναφερόμενη ενημέρωση της αρμόδιας αρχής από τον δικαιούχο, έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

3. **Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή αίτησης πληρωμής. Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή παραστατικών πληρωμής. Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων**

α) Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή αίτησης πληρωμής. Εκπρόθεσμη υποβολή ή μη υποβολή παραστατικών πληρωμής

αα) Υποβολή της αίτησης πληρωμής της παρ. 1 του άρθρου 17 ή των παραστατικών πληρωμής του άρθρου 17, παρ. 2, μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εφόσον η αίτηση πληρωμής ή τα παραστατικά πληρωμής, κατά περίπτωση, είχαν υποβληθεί εμπρόθεσμα.

ββ) Για καθυστέρηση υποβολής της αίτησης πληρωμής ή των παραστατικών πληρωμής μεγαλύτερη των εικοσιπέντε (25) ημερολογιακών ημερών, δεν καταβάλλεται ενίσχυση και η αίτηση πληρωμής ή η υποβολή των παραστατικών πληρωμής θεωρούνται, κατά περίπτωση, μη αποδεκτά. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, επιβάλλονται οι κυρώσεις της παρ. 6, σημείο ιδ) του παρόντος άρθρου περί οικειοθελούς διακοπής των δεσμεύσεων αναλόγως του έτους διαπίστωσης και η ένταξη της σχετικής πράξης ανακαλείται.

β) Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

Σε περίπτωση μη προσέλευσης στον επιτόπιο έλεγχο μετά από ειδοποίηση, άρνησης ελέγχου, απειλής ή χρήσης βίας κατά των ελεγκτών, παρεμπόδισης ή μη διευκόλυνσης της μετάβασης και επιθεώρησης στο σύνολο των αγροτεμαχίων και των βοηθητικών χώρων της εκμετάλλευσης, ο δικαιούχος αποκλείεται από το σύνολο των ενισχύσεων που θα ελάμβανε για το έτος κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, η ένταξη της σχετικής πράξης ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη.

4. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της αιρεσιμότητας, επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στην υπ' αριθ. 1313/178946/9-6-2023 (Β' 3777) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

5. Μειώσεις - κυρώσεις της ενίσχυσης βάσει της έκτασης

α) Εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η δηλωθείσα έκταση.

β) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική. Οι μειώσεις – κυρώσεις εφαρμόζονται στο σύνολο της ενταγμένης έκτασης ανά καλλιεργητική ομάδα.

αα) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10%, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερη συνεχή χρονιά, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης με μείωση κατά 1,5 φορά της διαπιστωθείσας διαφοράς.

ββ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 10% και μικρότερο ή ίσο του 30%, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης μειωμένη κατά 1,5 φορά από τη διαφορά που διαπιστώθηκε. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερη συνεχή χρονιά, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς.

γγ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό μεγαλύτερο του 30% και μικρότερο ή ίσο του 50%, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς. Σε περίπτωση επανάληψης για δεύτερη συνεχή χρονιά, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για την δράση.

δδ) Εάν η έκταση που δηλώνεται υπερβαίνει την προσδιορισθείσα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 50%, δεν καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης για την καλλιεργητική ομάδα.

6. Μειώσεις – κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις βασικές υποχρεωτικές απαιτήσεις, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις**Μη τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας δικαιούχου**

α) Σε περίπτωση μη τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας δικαιούχου, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση ανακαλείται με πρώτο έτος ισχύος, το επόμενο

της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης ανάκλησης ένταξης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

Μη τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

β) Σε περίπτωση μη τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης, δεν καταβάλλεται ενίσχυση για την εν λόγω έκταση και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη για το συγκεκριμένο αγροτεμάχιο. Επιπλέον, η εν λόγω έκταση αφαιρείται από το Τεχνικό Δελτίο κατόπιν τροποποίησης για το υπόλοιπο της δέσμευσης, με πρώτο έτος ισχύος το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο α) της παρ. 2 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης τροποποίησης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

Μη τήρηση των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων

γ) Σε περίπτωση μη τήρησης των βασικών υποχρεωτικών απαιτήσεων του άρθρου 8, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση και επιβάλλεται κύρωση ίση με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που καταβλήθηκε τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, στην περίπτωση πρώτης επανάληψης, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση ανακαλείται με πρώτο έτος ισχύος, το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης ανάκλησης ένταξης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

Μη τήρηση των δεσμεύσεων της δράσης

δ) Σε περίπτωση μη καταπολέμησης του συνόλου των εχθρών-στόχων της καλλιέργειας μέσω της μεθόδου παρεμπόδισης σύζευξης (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ), δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για την καλλιεργητική ομάδα για την οποία δεν καταπολεμήθηκε το σύνολο των εχθρών-στόχων. Η παραπάνω κύρωση ισχύει και στην περίπτωσης αμπελώνα στον οποίον ο δικαιούχος αντιμετώπισε εντομολογικό εχθρό-στόχο διαφορετικό από εκείνον για την αντιμετώπιση του οποίου εντάχθηκε στη δράση (ευδεμίδα αντί ψευδόκοκκου και αντιστρόφως).

ε) Εφόσον ο αριθμός ή η ποσότητα του φερομονικού σκευάσματος που προκύπτει από τα παραστατικά πληρωμής ή τον επιτόπιο έλεγχο, είναι μικρότερος από τον ελάχιστο αριθμό ή την ελάχιστη ποσότητα φερομονικού σκευάσματος ανά μονάδα επιφανείας, που προβλέπεται στην άδεια διάθεσής (ΑΑΔΑ) για το σύνολο της έκτασης που χρησιμοποιούν το ίδιο φυτοπροστατευτικό σκεύασμα, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για την καλλιεργητική ομάδα για την οποία εφαρμόζεται το φερομονικό σκεύασμα.

στ) Εφόσον κατά τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου διαπιστωθεί μη ορθή εφαρμογή του ΕΣΠΔ, όπως μη κατάρτιση ΕΣΠΔ σύμφωνα με τις προδιαγραφές και το υπόδειγμα που έχουν τεθεί από τον ΕΦ, μη εφαρμογή του φερομονικού σκευάσματος σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣΠΔ, ΕΣΠΔ που δεν προβλέπει φερομονικές παγίδες παρακολούθησης ή εφόσον διαπιστωθεί απόκλιση (μείωση) μεταξύ του αριθμού των ηρτημένων παγίδων παρακολούθησης και αυτών που προβλέπονται στο ΕΣΠΔ, η συνολική ενίσχυση μειώνεται κατά 2%.

ζ) Εφόσον κατά τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου διαπιστωθεί ότι δεν τηρείται ή δεν είναι πλήρης ο προβλεπόμενος γεωργοπεριβαλλοντικός - κλιματικός φάκελος ή στην περίπτωση μη κατάρτισης

του ΕΣΠΔ ή στην περίπτωση κατάρτισης του ΕΣΠΔ μετά την έναρξη εφαρμογής της μεθόδου, η συνολική ενίσχυση μειώνεται κατά 2%.

η) Εφόσον κατά τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου διαπιστωθεί απόκλιση (μείωση) μεταξύ του αριθμού ή της εφαρμοζόμενης ποσότητας του φερομονικού σκευάσματος και αυτών που προβλέπονται στο ΕΣΠΔ, επιβάλλονται οι κάτωθι κυρώσεις, για την καλλιεργητική ομάδα για την οποία διαπιστώθηκε η απόκλιση:

αα) έως 5%, η ενίσχυση καταβάλλεται κανονικά,

ββ) μεγαλύτερη του 5% και έως 10%, η συνολική ενίσχυση μειώνεται κατά 10%. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης, η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%. Για κάθε επόμενη επανάληψη, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση,

γγ) μεγαλύτερη του 10% και έως 30%, η συνολική ενίσχυση μειώνεται κατά 30%. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης και για κάθε επόμενη επανάληψη, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση,

δδ) μεγαλύτερη του 30%, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης και για κάθε επόμενη επανάληψη, δεν καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης της δράσης.

θ) Εφόσον κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου των παραστατικών πληρωμής διαπιστωθεί:

αα) Μη έγκυρο παραστατικό αγοράς φερομονικών σκευασμάτων, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για την καλλιεργητική ομάδα

ββ) Μη έγκυρο παραστατικό για την παροχή υπηρεσιών του τεχνικού συμβούλου, δεν καταβάλλεται το τμήμα της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο κόστος συναλλαγής (αμοιβή τεχνικού συμβούλου).

ι) Σε περίπτωση που σε κάποιο από τα τελευταία έτη εφαρμογής της δράσης για τα οποία η δέσμευση της παρούσας προβλέπει καταπολέμηση των εντομολογικών εχθρών-στόχων της δράσης με χρήση φερομονών χωρίς τη χρήση χημικών (συνθετικών) εντομοκτόνων, διαπιστωθεί χρήση χημικών (συνθετικών) εντομοκτόνων για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων εντομολογικών εχθρών-στόχων, δεν καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης, δεν καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης, η ένταξη της σχετικής πράξης ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που καταβλήθηκε τα προηγούμενα έτη.

ια) Σε περιπτώσεις διαπίστωσης διαφορετικής καλλιέργειας, ισχύουν τα κάτωθι:

αα) Σε περίπτωση διαπίστωσης επιλέξιμης καλλιέργειας η οποία ανήκει στην ίδια καλλιεργητική ομάδα, διαφορετική από την αιτηθείσα για πληρωμή ή διαφορετική από την καλλιέργεια του Τεχνικού Δελτίου, καταβάλλεται το σύνολο της ενίσχυσης.

ββ) Σε περίπτωση διαπίστωσης καλλιέργειας, διαφορετικής από την αιτηθείσα για πληρωμή, η οποία ανήκει σε διαφορετική καλλιεργητική ομάδα ή σε περίπτωση μη επιλέξιμης καλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αμπελώνων υπό αναδιάρθρωση στους οποίους δεν έχει υλοποιηθεί αναφύτευση αλλά βρίσκονται σε αγρανάπαυση/καλή γεωργική κατάσταση, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για την εν λόγω έκταση και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, η εν λόγω έκταση αφαιρείται από το Τεχνικό Δελτίο κατόπιν τροποποίησης για το υπόλοιπο της δέσμευσης, με πρώτο έτος ισχύος το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σημείο α) της παρ. 2 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης τροποποίησης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

γγ) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ποικιλία αμπέλου, η οποία ανήκει σε διαφορετική καλλιεργητική ομάδα από την αιτούμενη, όπως αυτές έχουν καθοριστεί στο άρθρο 11, και δεδομένου ότι οι καλλιεργητικές ομάδες της αμπέλου σχετίζονται με τη χρήση του προϊόντος, δεν καταβάλλεται η ενίσχυση για την εν λόγω έκταση.

δδ) Σε περίπτωση διαπίστωσης αιτηθείσας για πληρωμή, επιλέξιμης καλλιέργειας που ανήκει σε διαφορετική καλλιεργητική ομάδα από αυτή του Τεχνικού Δελτίου ή σε περίπτωση μη επιλέξιμης καλλιέργειας, ισχύουν τα προβλεπόμενα στα παραπάνω σημεία ββ) και γγ).

ιβ) Παράλειψη δήλωσης του συνόλου των εκτάσεων της εκμετάλλευσης της δράσης

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δεν δηλώσει στην αίτηση πληρωμής όλα τα αγροτεμάχια του Τεχνικού Δελτίου του έτους εφαρμογής, το συνολικό ποσό της πληρωμής για το συγκεκριμένο έτος υπολογίζεται με βάση την δηλωθείσα έκταση.

ιγ) Δήλωση ψευδών στοιχείων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώσει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος και επιβάλλεται αποκλεισμός από τη δυνατότητα υποβολής αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του συνόλου των δράσεων των παρεμβάσεων του Άρθρου 70 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης της παράβασης καθώς και για το επόμενο.

ιδ) Οικειοθελής διακοπή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την απόφαση Ένταξης Πράξεων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε οικειοθελή διακοπή εφαρμογής της δράσης πριν την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων (Διακοπή Τεχνικού Δελτίου (ΤΔ) κατόπιν αιτήματος δικαιούχου), χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις:

αα) Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος εφαρμογής, δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το έτος της διακοπής και η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση ανακαλείται, με πρώτο έτος ισχύος, το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης ανάκλησης ένταξης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

ββ) Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2^{ου} ή 3^{ου} έτους εφαρμογής, δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το έτος της διακοπής και επιβάλλεται κύρωση ίση με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη. Η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση ανακαλείται, με πρώτο έτος ισχύος, το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης ανάκλησης ένταξης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

γγ) Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4^{ου} ή 5^{ου} έτους εφαρμογής, δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το έτος της διακοπής και επιβάλλεται κύρωση ίση με το 25% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη. Η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση ανακαλείται, με πρώτο έτος ισχύος, το επόμενο της διαπίστωσης έτος εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 16, περί διαπίστωσης ανάγκης ανάκλησης της πράξης κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης.

7. Γενικές διατάξεις περί μειώσεων - κυρώσεων

Εφόσον από τον υπολογισμό πληρωμής προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης από το δικαιούχο λόγω διαπίστωσης παρατυπίας, σύμφωνα με το άρθρο

42 του ν. 4914/2022, επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις, ο ΟΠΕΚΕΠΕ είτε συμψηφίζει τα ποσά με επόμενες πληρωμές είτε, σε δέοντος αιτιολογημένες περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις, ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των σχετικών ποσών κατ' εφαρμογή των προβλεπομένων στο άρθρο 28 του ν. 2520/1997 και όπου απαιτείται, εγγράφονται στο Βιβλίο Οφειλετών, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία.

Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά, σε περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης άλλης αναγνωρισμένης και εκκαθαρισμένης απαίτησης του αιτούντα, δύναται να συμψηφιστούν με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών (3) ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης.

Σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 42 του ν. 4914/2022 αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά που είναι μικρότερα από το ποσό των εκατό (100) ευρώ, δεν αναζητούνται.

8. Σειρά των μειώσεων, κυρώσεων, απορριπτικών αποφάσεων και ανακτήσεων

Η σειρά επιβολής των μειώσεων, κυρώσεων, απορριπτικών αποφάσεων και ανακτήσεων, ορίζεται ως ακολούθως:

- α) οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 5 του παρόντος άρθρου (εκτός της παρ. 5, σημείο δδ), επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης,
- β) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. 8, σημείο α) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 6 του παρόντος άρθρου,
- γ) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. 8, σημείο β) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος άρθρου,
- δ) το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. 8, σημείο γ) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την παρ. 4 του παρόντος άρθρου,
- ε) το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. 8, σημείο δ) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό του συμψηφισμού ποσών που έχουν προκύψει σύμφωνα με την παρ. 5, σημείο δδ του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 23

Ανωτέρα βία - Εξαιρετικές περιστάσεις

1. Στο πλαίσιο της δράσης, ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις», σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, δύναται να αναγνωρίζονται οι ακόλουθες ιδίως περιπτώσεις:
 - α) θάνατος του δικαιούχου
 - β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία
 - γ) σοβαρή φυσική καταστροφή ή σοβαρό καιρικό φαινόμενο που πλήττει βαριά την εκμετάλλευση. Όταν μια τέτοια σοβαρή φυσική καταστροφή ή σοβαρό καιρικό φαινόμενο, πλήττει βαριά μια σαφώς καθορισμένη περιοχή, η αρμόδια αρχή δύναται να θεωρήσει ότι ολόκληρη η εν λόγω περιοχή έχει πληγεί βαριά από την καταστροφή ή το φαινόμενο
 - δ) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης

- ε) εκδήλωση φυτικών ασθενειών ή παρουσία επιβλαβούς για τα φυτά οργανισμού που πλήττει ένα μέρος ή το σύνολο των καλλιεργειών του δικαιούχου
- στ) οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που κατά την νομολογία των εθνικών δικαστηρίων ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση ανωτέρας βίας.
2. Εφόσον ο δικαιούχος δεν ήταν σε θέση να εκπληρώσει τις δεσμεύσεις του άρθρου 10, ως αποτέλεσμα ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, ο δικαιούχος διατηρεί το δικαίωμα να λάβει την ενίσχυση κατά το έτος του συμβάντος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 59 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116.
 3. Τα αιτήματα ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων, είτε αφορούν σε ανάκληση της πράξης είτε σε τροποποίηση αυτής, συμπεριλαμβανομένης της μεταβίβασης πράξης, του άρθρου 16, υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ προς τις αρμόδιες ΔΑΟ/ΔΑΟΚ μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τους ως άνω φορείς, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.
 4. Η αρμόδια ΔΑΟ/ΔΑΟΚ διαβιβάζει προς αξιολόγηση τα ως άνω αιτήματα σε τριμελή επιτροπή ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων, η οποία συστήνεται και συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειάρχη και αποτελείται από υπαλλήλους της Περιφερειακής Ενότητας ή/και της Περιφέρειας, εφόσον δεν υπάρχει η δυνατότητα στελέχωσης της επιτροπής με στελέχη της Περιφερειακής Ενότητας. Ένα τουλάχιστον από τα μέλη της επιτροπής οφείλει να ανήκει στην κατηγορία ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας. Εξασφαλίζεται ότι για τα πρόσωπα που μετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης των αιτημάτων ανωτέρας βίας – εξαιρετικών περιστάσεων, δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης καταχωρίζεται στο ΠΣ της δράσης.

Η παρούσα απόφαση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ